

EGESIF_14-0017

Указания за опростените варианти за разходите (ОВР)

Европейски структурни и инвестиционни фондове
(ЕСИФ)

Указания за опростените варианти за разходите (ОВР)

Финансиране на основата на единна ставка,
стандартни таблици на единичните разходи,
еднократни суми

(според членове 67 и 68 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, член 14, параграфи 2—4 от
Регламент (ЕС) № 1304/2013 и член 19 от Регламент (ЕС) № 1299/2013)

Европейска комисия

Генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“

отдел Е1

Текстът е изготвен през м.септември 2014 г.

Please consult <http://ec.europa.eu/esf> for possible updates.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА НЕПОЕМАНЕ НА ОТГОВОРНОСТ:

„Настоящият документ представлява работен документ, изготвен от службите на Комисията. В съответствие с приложимото право на ЕС с него се предоставят технически указания на вниманието на органите, свързани с мониторинга, контрола или прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, относно начините за тълкуване и прилагане на правилата на ЕС в тази област. Целта на настоящия документ е да предостави разясненията на службите на Комисията на тези правила с цел да се улесни прилагането на програмите и да се насърчи(ат) добрата(ите) практика(и). Настоящите указания не са в противоречие с тълкуването на Съда и на Общия съд, нито с решенията на Комисията.“

Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от нейно име, носят отговорност за начина, по който би могла да бъде използвана съдържащата се в настоящата брошура информация.

За всяка употреба или възпроизвеждане на снимков материал извън авторското право на Европейския съюз трябва да бъде искано разрешение директно от притежателя(ите) на авторските права.

Europe Direct е услуга, предназначена да ви помогне да намерите отговори на въпросите, които си задавате за Европейския съюз.

**Единен безплатен номер (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(* Информацията, както и повечето обаждания са безплатни (възможно е обажданията от мрежата на някои оператори, от обществени телефони или от хотели да бъдат таксувани).

Допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в интернет (<http://europa.eu>).
Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2015 г.

ISBN 978-92-79-40746-8 - doi:10.2767/54232 (print)

ISBN 978-92-79-40664-5 - doi:10.2767/49224 (PDF)

© Европейски съюз, 2015 г.

Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

Printed in Luxembourg

Отпечатано върху хартия, избелена без употреба на елементарен хлор (ECF)

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ	7
1.1. Цел.....	7
1.2. Защо да използваме опростени разходи?	7
1.2.1. Контекст	7
1.2.2. Предимства на опростените разходи.....	7
1.3. Кога да се използват опростените разходи?	8
1.4. Основни разлики в сравнение с периода 2007—2013 г.....	8
1.5. Опростените разходи не са задължителни.....	10
1.6. Приложимост на опростените разходи.....	11
1.6.1. Определяне на точния обхват за използване на ОВР, по-специално в случай на обществени поръчки.....	12
1.6.2. Обществени поръчки в рамките на проект, който се осъществява от самия бенефициер	12
1.6.3. Препоръчан подход за проекти, осъществявани чрез възлагане на изпълнението, дори когато бенефициерите се числят към категории, които не са обхванати от Директива 2004/18/ЕО	14
1.6.4. Национални правила за допустимост на разходите.....	14
1.6.5. Правила за отделните фондове.....	14
2. ФИНАНСИРАНЕ С ЕДИННИ СТАВКИ	15
2.1. Определяне на категориите разходи	15
2.2. Специфични системи на финансиране с единни ставки за изчисляване на непреки разходи, които подробно са описани в регламентите	15
2.2.1. Методи за изчисляване на непреки разходи	15
2.2.2. Определяне на преки разходи, на непреки разходи и на разходи за персонал ...	15
2.2.3. Правила за отделните фондове.....	17
3. СТАНДАРТНИ ТАБЛИЦИ НА ЕДИНИЧНИТЕ РАЗХОДИ	18
3.1. Общи принципи	18
3.2. Специфичен случай — разходи за персонал на почасова основа	19

4. ЕДНОКРАТНИ СУМИ	21
4.1. Общи принципи	21
4.2. Примери за еднократни суми	21
5. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕДИННИ СТАВКИ, СТАНДАРТНИ ТАБЛИЦИ НА ЕДИНИЧНИТЕ РАЗХОДИ И ЕДНОКРАТНИ СУМИ	23
5.1. Опростеното финансиране трябва да бъде определено предварително	23
5.2. Коректен, справедлив и проверим метод на изчисление	23
5.2.1. Общи принципи	23
5.2.1.1. Методът трябва да е коректен	23
5.2.1.2. Методът трябва да е справедлив	24
5.2.1.3. Методът трябва да е проверим	24
5.2.2. Практически методики	24
5.2.2.1. Използване на „статистически“ данни или друга обективна информация	24
5.2.2.2. Използване на индивидуални данни за отделния бенефициер	25
5.3. Използване на стандартни таблици на единичните разходи, еднократни суми и единни ставки от други области	26
5.3.1. От други политики на Съюза	26
5.3.1.1. Член 67, параграф 5, буква б) от Регламента за ОПР	26
5.3.1.2. Член 68, параграф 1, буква в) от Регламента за ОПР	27
5.3.2. От схеми на държавите-членки за предоставяне на безвъзмездни средства	27
5.3.3. Как се преценява дали видовете операции и бенефициери са подобни?	27
5.4. Използване на ставки, установени с Регламента за ОПР или правилата за отделните фондове	28
5.5. Адаптация на единна ставка за непреки разходи, еднократни суми и стандартни таблици за единичните разходи	28
5.6. Специфични методи за определяне на суми, установени в съответствие с правилата за отделните фондове	29

6. ПОСЛЕДИЦИ ЗА СИСТЕМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ	31
6.1. Необходимост от общ подход към одита и контрола	31
6.2. Общ подход към контрола и одита на ОВР	31
6.3. Последници от гледна точка на финансовото управление ...	32
6.3.1. Общи условия	32
6.3.2. ... за система на финансиране с единни ставки	33
6.3.3. ... за заверяването на разходите.	33
6.4. Основни моменти за управляващия орган	34
6.4.1. ... за системата на финансиране с единни ставки	34
6.4.1.1. Съответни определения на категориите разходи	34
6.4.1.2. Използване на съществуващия опит	34
6.4.2. ... за единичните разходи	34
6.4.2.1. Взаимовръзка между реализираните количества и плащанията	34
6.4.2.2. Обосноваване на декларирани количества	35
6.4.2.3. Избор на стандартни таблици за единичните разходи	35
6.4.3. ... за еднократна сума	36
6.4.3.1. Взаимовръзка между осъществената операция и плащанията	36
6.4.3.2. Обосновка на разходите.	36
6.4.3.3. Избор на дейности/крайни продукти/резултати	36
6.5. Подход към одита и контрола	37
6.5.1. ... на системата на финансиране с единни ставки	37
6.5.2. ... на стандартните таблици за единичните разходи и еднократни суми	38
6.5.3. Примери	39

7. ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ	40
7.1. Комбиниране на варианти.....	40
7.1.1. Общи принципи.....	40
7.1.2. Примери за комбинации.....	40
7.2. Оценка на праговете.....	41
7.2.1. Общи принципи.....	41
7.2.2. Специфични аспекти за отделните фондове.....	42
7.3. Съвместимост на ОВР с правилата за държавна помощ.....	42
7.4. Използване на опростени разходи в операции, които генерират нетни приходи.....	43
7.4.1. Операции, които след приключване генерират нетни приходи.....	43
7.4.2. Операции, при чието изпълнение се генерират нетни приходи и за които не се прилага член 61, параграфи 1—6 от Регламента за ОПР.....	43
7.5. Специално за ЕФРР и ЕСФ: кръстосано финансиране.....	45
7.5.1. Деклариране на дейности, попадащи в обхвата на член 98, параграф 2 от Регламента за ОПР, във връзка с опростените варианти за разходите.....	45
7.5.2. Примери.....	45
ПРИЛОЖЕНИЕ 1: ПРИМЕРИ ЗА ОВР	46
ПРИЛОЖЕНИЕ 2: ПРИМЕР ЗА СЪВМЕСТИМОСТТА НА ОВР С ПРАВИЛАТА ЗА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ	53
ПРИЛОЖЕНИЕ 3: ОВР И СПЕЦИАЛНИ МЕРКИ ПО ЕЗФРСР	55

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Цел

Настоящите указания са изготвени от службите на Комисията, отговорни за ЕСИФ, след като се консултираха с членовете на Техническата работна група на Европейския социален фонд (ЕСФ) и Експертната група за европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕГЕСИФ). Настоящите указания се основават на бележката на Комитета за координиране на фондовете СОСОФ 09/0025/04-EN, приложима за периода 2007—2013 г., и я заместват. В тях са включени новите възможности, които се предлагат по разпоредбите за периода 2014—2020 г. Настоящите указания обаче не обхващат нито съвместните планове за действие, нито стандартните размери на единичните разходи и еднократните суми, използвани в рамките на член 14, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1304/2013 (Регламент за ЕСФ).⁽¹⁾

С настоящия документ се цели предоставянето на технически указания относно трите вида опростени разходи, които се прилагат за ЕСИФ, и разпространяване на най-добрите практики, за да бъдат насърчени държавите-членки да използват опростени разходи.

Примерите са дадени за пояснение на основните аспекти на прилагането. Те имат изцяло илюстративен характер и не представляват изискване или препоръка към сходни операции през програмния период 2014—2020 г.

1.2. Защо да използваме опростени разходи?

1.2.1. Контекст

През 2006 г. с Регламента за ЕСФ за периода 2007—2013 г.⁽²⁾ беше въведено важно опростяване, с което на държавите-членки беше позволено да декларират непреки разходи на основата на единна ставка в размер до 20 % от прекият разход за операция. През програмния период 2007—2013 г. бяха въведени и някои допълнителни варианти (стандартни таблици на единичните разходи и еднократни суми), като възможността да бъдат използвани беше разширена с приложението им в Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР). Използването на финансиране на основата на единни ставки, стандартни таблици на единичните разходи и еднократни суми (наричани по-долу „опростени разходи“) беше приветствано от всички заинтересовани страни, включително от Европейската сметна палата. „[...] Сметната палата препоръчва на Комисията

по-често използване на еднократни или фиксирани плащания вместо възстановяване на „действителни разходи“ с цел да се намали вероятността за грешки, както и административната тежест за заявителите на проекти. [...] проектите, чиито разходи са декларирани чрез опростени варианти, са по-малко податливи на грешки. Така по-честото използване на опростени варианти на разходи би следвало да има положително въздействие върху нивото на грешки“⁽³⁾.

Комисията предложи за периода 2014—2020 г. да бъдат запазени вариантите от периода 2007—2013 г. Комисията разшири тези възможности също в опит да осигури повече правна сигурност за националните органи и по-добра хармонизация между ЕСИФ, както и с други фондове на ЕС, които се прилагат чрез споделено управление (AMIF,⁽⁴⁾ ISF⁽⁵⁾) или чрез други методи за прилагане (например „Хоризонт 2020“, „Еразъм +“).

В Регламента за общоприложими разпоредби (Регламент за ОПР — Регламент (ЕС) № 1303/2013) за ЕСИФ са включени варианти за изчисляване на допустимите разходи на безвъзмездните средства и възстановимата помощ въз основа на действителните разходи, но също така на базата на финансиране с единни ставки, стандартни таблици на единичните разходи и еднократни суми. Регламентът за ОПР се основава на системите, които понастоящем се използват за ЕСФ и ЕФРР, и разширява действието им. Като се имат предвид разликите между ЕСИФ, в специалните регламенти за отделните фондове са предвидени някои допълнителни варианти.

1.2.2. Предимства на опростените разходи

Когато се използват опростени разходи, допустимите разходи се **изчисляват** в съответствие с предварително определен метод, въз основа на крайните продукти, резултатите или някакви други разходи. **Вече не е необходимо проследяване на всяко евро от съфинансираните разходи по отделните разходооправдателни документи.** Този е основен елемент при опростените разходи, тъй като значително се **облекчава административната тежест.** Използването на опростени разходи означава също така, че човешките ресурси и административните усилия, които са необходими за управлението на ЕСИФ, могат да бъдат **съсредоточени в по-голяма степен върху постигането на целите на политиките,** вместо да са насочени към събирането и проверяването на финансови

⁽¹⁾ За тези инструменти ще бъдат изготвени специални обяснителни бележки.

⁽²⁾ Член 11, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕО) № 1081/2006.

⁽³⁾ Годишен доклад относно изпълнението на бюджета, 2013/С 331/01, Европейска сметна палата.

⁽⁴⁾ Фонд „Убежище, миграция и интеграция“.

⁽⁵⁾ Фонд „Вътрешна сигурност“.

документи. Благодарение на опростяването на процеса на управление ще бъде улеснен също така достъпът на малките бенефициери до ЕСИФ⁽⁶⁾.

Опростените разходи допринасят също така за по-правилното използване на фондовете (**по-нисък процент на грешките**). От много години Европейската сметна палата нееднократно препоръчва на Комисията да насърчава и разширява използването на опростени разходи, по-специално по отношение на ЕСФ. В декларацията си за достоверност за 2012 г. Сметната палата изчислява, че 26 % от трансакциите по ЕСФ са основани на опростени разходи и не са установени никакви нередности.⁽⁷⁾

1.3. Кога да се използват опростените разходи?

Опростените разходи следва да се използват само в случай на безвъзмездни средства и възстановима помощ (член 67, параграф 1 от Регламента за ОПР).

Опростени разходи не трябва да се използват, когато дадена операция или проект, част от операция, се осъществява изключително чрез възлагане на обществени поръчки (вж. член 67, параграф 4 от Регламента за ОПР и раздел 1.6.2, [страница 12](#)).

Препоръчва се опростени разходи да се използват, когато са налице едно или повече от следните обстоятелства:

- ако дадена държава-членка желае управлението на ЕСИФ да се съсредоточи по-скоро върху крайните продукти и резултатите, вместо върху входящите ресурси,

- трудно е да бъдат проверени и показани действителните разходи (множество малки позиции за проверка с незначително или никакво индивидуално въздействие върху очакваните крайни продукти от операциите, сложни схеми за разпределение, ...),
- за финансовото и количественото изпълнение на операциите има надеждни данни на разположение (при някои от възможностите за изчисление обаче тези данни не се изискват),
- съществува риск счетоводните документи да не се съхраняват надлежно (например от малки НПО),
- операциите са стандартни (в този случай добавената стойност от използването на ОВР ще е по-висока. Това обаче не е задължително и някои от възможностите за изчисляване се базират на подход на нивото на операция/бенефициер),
- вече са въведени методи за изчисляване на ОВР за сходни по вид операции и бенефициери по схема с национално финансиране или с финансиране от друг инструмент на ЕС.

1.4. Основни разлики в сравнение с периода 2007—2013 г.

Един от принципите, на които се основава предложението на Комисията, е да бъдат запазени „достиженията на правото на ЕС“ от периода 2007—2013 г. Приложимите понастоящем варианти ще бъдат приложими също в бъдеще, ако се прилагат за сходни по вид операции и бенефициери. В сравнение обаче с програмния период 2014—2020 г. има някои важни промени (вж. таблица 1: Сравнение между правилата за ОВР за периода 2007—2013 г. и за периода 2014—2020 г., [страница 9](#)).

⁽⁶⁾ ЕСФ, ЕФРР, ЕЗФРСР, ЕФМДР, КФ.

⁽⁷⁾ Годишен доклад относно изпълнението на бюджета, 2013/С 331/01, Европейска сметна палата.

Таблица 1: Сравнение между правилата за ОВР за периода 2007—2013 г. и за периода 2014—2020 г.

	2007—2013 г.	2014—2020 г.
Фондове, използващи опростени разходи	ЕСФ и ЕФРР	5 ЕСИФ
Форма на подкрепа	Не е определена	Безвъзмездни средства и възстановима помощ
Употреба	Използването на опростени разходи е по избор в случай на отпускане на безвъзмездни средства.	Прилага се по избор, освен за малките операции по ЕСФ (прилага се задължително за операции по ЕСФ с публичен принос под 50 000 EUR, който трябва да се плати на бенефициера, освен в случай на схема за държавна помощ).
Методи на изчисление	Предварително изчисление, базирано на коректен, справедлив и проверим метод.	Предварително изчисление, базирано на коректен, справедлив и проверим метод. Въведени са и допълнителни методи на изчисление: <ul style="list-style-type: none"> • използване на съществуващи схеми на ЕС за сходни по вид операции и бенефициери, • използване на съществуващи собствени национални схеми за сходни по вид операции и бенефициери, • използване на ставки и конкретни методи, предвидени в регламента или в делегиран акт (вж. например член 68, параграф 1, буква б) от Регламента за ОПР или член 14, параграф 2 от Регламента за ЕСФ), • за ЕСФ: използване на проект на бюджет.
Финансиране с единни ставки	Финансиране с единни ставки се използва само за изчисляване на непреките разходи.	<ul style="list-style-type: none"> • финансиране с единни ставки може да се използва за изчисляване на всяка категория разходи, • за ЕСФ: за изчисляване на всички други разходи по проекта може да се използва единна ставка в размер до 40 % от допустимите преки разходи за персонал, • за ЕФРР по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (ЕТС): за изчисляване на преките разходи за персонал може да се използва единна ставка в размер до 20 % от преките разходи, различни от разходите за персонал по съответната операция.
Финансиране с единни ставки за непреки разходи	Максимална единна ставка за възстановяване на непреки разходи = 20 % от преките разходи	<ul style="list-style-type: none"> • за възстановяване на непреки разходи с изискване за изчисление — максимална единна ставка в размер на 25 % от преките разходи, • за възстановяване на непреки разходи без изискване за изчисление — максимална единна ставка в размер на 15 % от преките разходи за персонал, • единна ставка и метод, приети чрез делегиран акт за методите, които са приложими в политиките на ЕС за сходен вид операция и бенефициер.
Праг за еднократни суми	Максимум 50 000 EUR	Максимум 100 000 EUR публичен принос
Единични разходи		Във връзка с разходите за персонал е въведен специален метод за изчисляване въз основа на стандартна таблица за единичните разходи. Почасовата ставка на разходите за персонал се изчислява, като годишните брутни разходи за трудови възнаграждения в счетоводните отчети за последната година се разделят на 1720 часа.

1.5. Опростените разходи не са задължителни

Използването на опростени разходи представлява възможност за съответната държава-членка: на ниво бенефициер управляващият орган (8) може да реши тяхното използване да бъде по избор или да е задължително за всички или за

част от бенефициерите или по отношение на всички операции или за част от тях. В случаите, когато системата не е задължителна за всички, обхватът на приложимите ОВР, т.е. категорията проекти и дейности на бенефициерите, за които те може да се прилагат, трябва да бъде ясно определен и публикуван в съответствие с общите принципи за прозрачност и равно третиране.

Специално за ЕСФ

В съответствие с член 14, параграф 4 от Регламента за ЕСФ използването на единични разходи, еднократни суми или финансирането с единни ставки все пак е задължително за малки операции по ЕСФ. Тези малки операции се определят като „*безвъзмездните средства и възстановимата помощ, при които публичната подкрепа⁽⁹⁾ не надвишава 50 000 EUR*“.

Тази сума следва да се счита за максималната публична подкрепа, **която може да бъде платена на бенефициера, както е посочено в документа**, установяващ условията за подкрепа на бенефициера (ЕСИФ + съответното публично национално финансиране, което се плаща на бенефициера като максималната сума, предвидена в споразумението или решението за финансиране, ако е приложимо). Тук не се включват нито публичният принос, който се осигурява от бенефициера, ако има такъв, нито надбавките или заплатите, изплащани от трета страна в полза на участниците в дадена операция. Публичната подкрепа, изплатена на бенефициера при приключването на операцията, не влияе върху това правило; само предвидената по програмата публична подкрепа определя дали трябва да се приложи член 14, параграф 4 (вж. раздел 7.2.2, [страница 42](#)).

С този член се цели да се избягва прилагането на икономически неефективни мерки за контрол на действителните разходи предвид ниската стойност на разходите, подлежащи на проверка.

С цел да се избегне всяко противоречие между наборите от правила са предвидени две изключения от прилагането на член 14, параграф 4 от Регламента за ЕСФ:

- когато е приложим член 67, параграф 4 от Регламента за ОПР, т.е. когато операцията или даден проект, който е част от операцията, се финансира чрез обществена поръчка: ОВР не могат да се използват,
- когато операциите получават подкрепа в рамките на схема за държавна помощ: прилагат се правилата на схемата за държавна помощ. Управляващият орган трябва да гарантира, че правилата за държавна помощ няма да пречат на прилагането на опростените варианти за разходите.

⁽⁹⁾ **Предупреждение:** следва да се има предвид, че в член 14 от Регламента за ЕСФ се използва терминът „публична подкрепа“ (т.е. публична подкрепа, която следва да бъде изплатена на бенефициера, както е посочено в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа на бенефициера — ЕСИФ + съответното публично национално финансиране, което се изплаща на бенефициера). Терминът не включва нито публичен принос, предоставен от бенефициера, ако има такъв, нито надбавки или заплати, изплащани от трета страна в полза на участниците в дадена операция, докато в член 67 от Регламента за ОПР се използва „публичен принос“ (вж. член 2, параграф 15 от Регламента за ОПР).

Пример (ЕСФ)

Проектът на даден публичен орган за бюджета на операция с общи допустими разходи в размер на 70 000 EUR е следният:

Публично национално финансиране	10 000 EUR
ЕСФ	35 000 EUR
Самофинансиране	15 000 EUR
Надбавки за участниците, плащани от обществената служба по заетостта	10 000 EUR
Общ план на финансирането	70 000 EUR

Въпреки общото финансиране в размер на 70 000 EUR, този проект все пак попада в категорията на проектите, за които опростените разходи са задължителни.

Всъщност самофинансирането (15 000 EUR) на публичния орган не се взема предвид при определянето на публичната подкрепа, която се плаща на бенефициера.

Надбавките за участниците в обучението, плащани от обществената служба по заетостта (10 000 EUR), също не се включват, защото се плащат на участниците от трета страна.

Следователно публичната подкрепа е равна на 35 000 EUR + 10 000 EUR = 45 000 EUR, което е под прага от 50 000 EUR.

1.6. Приложимост на опростените разходи

В съответствие с членове 67 и 68 от Регламента за ОПР опростените разходи са приложими само в случай на безвъзмездни средства и възстановима помощ.

Според член 67, параграф 4 от Регламента за ОПР опростени разходи не се използват, когато дадена операция, както е определена в член 2, параграф 9 от Регламента за ОПР, или проект, представляващ част от операция, се възлага на външен изпълнител и се осъществява изключително чрез възлагане на обществени поръчки за изпълнение на работа, стоки или услуги. Комисията счита операциите, които са „предмет на договори за възлагане на обществени поръчки“, за операции, които се осъществяват чрез възлагане на обществени поръчки в съответствие с Директива 2004/18 (включително приложенията към нея) или обществени поръчки под праговете от същата директива.

Възможно е обаче операцията да бъде осъществена чрез процедура за възлагане на обществени поръчки, водещи до **плащания от бенефициера към изпълнителя въз основа на предварително определени единични разходи или еднократни суми**. Всъщност фактурите, които се плащат по договори за обществени поръчки, представляват истински и действително направени разходи, които бенефициерът е платил, по силата на член 67, параграф 1, буква а) от Регламента за ОПР, въпреки че в договора са определени като цена под формата на стандартна таблица за единичните разходи или на еднократна сума.⁽¹⁰⁾ Като цяло това означава, че стандартните таблици на единичните разходи, еднократните суми или единичните ставки може да се използват в рамките на процедурата за възлагане на обществени поръчки като начин на плащане, но не се прилагат разпоредбите, произтичащи от член 67, параграф 1, букви б) — г) от Регламента за ОПР.

Пример (ЕСФ)

Когато даден бенефициер провежда курс на обучение чрез обществена поръчка, възможно е в обявлението за търг бенефициерът да поиска от лицата, участващи в търга, да отправят ценова оферта на база на единичните разходи за участник в обучението, който получава сертификат в края на курса.

Следователно условията на договора могат да бъдат представени като: едно сертифицирано обучавано лице = 1 000 EUR. Ако в края на курса бъдат сертифицирани 10 обучавани лица, бенефициерът може да декларира пред управляващия орган допустими разходи в размер на 10 000 EUR.

Ще се счита, че тези 10 000 EUR са на базата на действителни разходи. Следователно контролът или одитът на тези разходи ще включва проверка на процедурата за възлагане на обществената поръчка и спазването на условията на договора (в настоящия пример за това, дали има доказателство, че за всички платени единични разходи има сертифицирано обучавано лице). Няма да се проверяват основните разходи, свързани с обучението (наем на зала, разходи за персонал...), тъй като в договора не е предвидено възстановяването да се извършва на такава база.

⁽¹⁰⁾ Вж. Съвместно изявление от Съвета и Комисията по член 67 от Регламента за ОПР (включена в документ на Комитета на постоянните представители (COREPER)/Съвета 8207/12, ADD7 REV 1).

1.6.1. Определяне на точния обхват за използване на ОВР, по-специално в случай на обществени поръчки

Когато за дадена операция са приложими опростените варианти за разходите, трябва да се определи дали те могат да бъдат прилагани за всички или за някои части на операцията. Това зависи от смисъла, който държавата-членка влага в понятието операция. В някои държави-членки операцията включва група от проекти и се осъществява чрез тях (определението зависи от структурата на програмите, които се подкрепят от ЕСИФ според съответния обхват на помощта по тях).

С цел да се прецени за кои проекти, които са част от дадена операция, могат да бъдат приложени ОВР, е необходимо да бъдат определени проектите, които съставляват операцията, на възможно най-ниското ниво. Ако бенефициерът

възлага на външни изпълнители цялото осъществяване на всички или на част от проектите чрез договори за възлагане на обществени поръчки, опростените варианти за разходите не могат да се прилагат за проектите, които са предмет на договори за възлагане на обществени поръчки.

1.6.2. Обществени поръчки в рамките на проект, който се осъществява от самия бенефициер

Ако самият бенефициер⁽¹¹⁾ изпълнява даден проект (което означава, че той упражнява целия контрол върху управлението и осъществяването на проекта), ОВР са приложими, дори ако някои от **категиорите разходи** в рамките на проекта, са предмет на обществена поръчка (например част от разходите за осъществяване на проекта като услуги по почистване, консултации с външни експерти, закупуване на мебели и т.н.).⁽¹²⁾

Пример (ЕСФ)

На публична служба по заетостта („бенефициер“) са предоставени безвъзмездни средства в размер на 20 000 000 EUR, за да организира в рамките на период от две години реинтеграцията на 5 000 трайно безработни лица („операция“). Тази операция ще бъде осъществена чрез няколко проекта: 7 000 000 EUR за проекти за индивидуализирана подкрепа, осъществявани направо от бенефициера; проекти за обучение на стойност 5 000 000 EUR, осъществявани направо от бенефициера, и останалата част (8 000 000 EUR) — възложени на външни изпълнители чрез договори за възлагане на обществени поръчки. Тъй като бенефициерът е публичен субект, учебните институции за проектите, които ще се възлагат на външни изпълнители, ще трябва да бъдат избрани чрез процедури за възлагане на обществени поръчки в зависимост от приложимия праг и за тези проекти в рамките на операцията няма да са приложими опростени варианти за разходите. Такива ще бъдат приложими само за сума в размер на 12 000 000 EUR. По отношение на проектите за обучение, които бенефициерът осъществява със свои средства, се приема част от позициите на разходите да бъдат възложени на външни изпълнители и включени в ОВР (външни експерти, услуги по почистване и т.н.).

Пример (ЕФРР)

Дадена община получава безвъзмездни средства в максимален размер от 1 000 000 EUR за допустими разходи за строителството на път. За тази цел общината трябва да възложи обществена поръчка за строителство на приблизителна стойност 700 000 EUR. Освен това общината прави някои свързани с това разходи в размер на 300 000 EUR (отчуждаване, разходи за съдебни дела⁽¹³⁾, мониторинг на напредъка на място, проучвания на околната среда, извършени от собствения ѝ персонал, кампании, изпитвания по приемането на пътя и т.н.). Що се отнася до сумата от 300 000 EUR от преките разходи и доколкото тези разходи са допустими според националните разпоредби и разпоредбите на Съюза, е възможно да се приложат опростени разходи (например непреки разходи на база единна ставка).

⁽¹³⁾ Разходите за съдебни дела не са допустими в рамките на програмите по ЕТС според член 2, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) № 481/2014 на Комисията.

⁽¹¹⁾ Прилага се независимо от статута на изпълнителния орган — дали е частен или публичен.

⁽¹²⁾ Последното изречение на член 67, параграф 4 от Регламента за ОПР.

В случай на финансиране с единни ставки мащабът на възлагане на някои от категориите разходи от страна на бенефициера би могъл да окаже въздействие върху дела на изчислените разходи. Следователно държавите-членки следва да оценяват въздействието на мащаба на обществените поръчки за услуги в рамките на проектите, част от дадена операция, върху дела на изчислените разходи и следователно върху единната ставка, освен в случай на единни ставки, предвидени в регламента (член 68, букви б) и в) от Регламента за ОПР, член 14, параграф 2 от Регламента за ЕСФ и член 19 от Регламента за ЕТС). Това може да наложи прилагането на мерки за намаляване на въздействието в методиката: например ако мащабът на възложените чрез обществени поръчки услуги оказва значително въздействие върху дела на изчислените разходи, единната ставка или трябва да бъде намалена пропорционално на мащаба на обществените поръчки, или да се прилага само за разходите, които не са възложени чрез обществена

поръчка (за финансирането на непреките разходи с единни ставки, базирани на подхода на „Хоризонт 2020“, е задължително разходите за подизпълнение да бъдат извадени). Възможно е също така мащабът на обществените поръчки за услуги да не оказва въздействие върху дела на изчислените разходи или това въздействие да е незначително. В такъв случай е възможно да не са необходими мерки за намаляване на въздействието. Трябва обаче да се анализира въздействието на обществените поръчки за услуги върху единната ставка (например въз основа на сходни мерки от миналото или предходните проекти) и да се вземе предвид при определянето на методиката (ставка) за прилагането на финансиране с единни ставки. Държавите-членки обаче трябва да решат дали осигурените чрез обществени поръчки услуги в рамките на даден процес са изключени или не от категориите на разходите, на чиято база трябва да се прилага ставката, при условие че е спазен принципът за равно третиране.

Пример (ЕФРР)

Дадена община получава безвъзмездни средства в максимален размер на 1 000 000 EUR допустими разходи за строителството на път.

За тази операция, която не се осъществява изцяло чрез обществени поръчки, управляващият орган желае да се възползва от член 68, параграф 1, буква б) от Регламента за ОПР за изчисляване на непреките разходи. Управляващият орган обаче иска да намали въздействието от използването на персонал на подизпълнители върху равнището на непреките разходи. Той решава да изключи преките разходи за персонал на подизпълнители от преките разходи за персонал, за които се прилага единната ставка.

Проектът на бюджет за операцията е следният:

Проект 1: строителни работи (процедура за възлагане на обществена поръчка)	700 000 EUR
Проект 2: други разходи:	298 500 EUR
<i>Преки разходи за персонал</i>	<i>50 000 EUR</i>
<i>От които преки разходи за персонал на подизпълнители</i>	<i>10 000 EUR</i>
Други преки разходи	242 500 EUR
Непреки разходи	<i>(преки разходи за персонал – преки разходи за персонал на подизпълнители) x 15 % = 40 000 EUR x 15 % = 6 000 EUR</i>
Общо декларирани разходи	998 500 EUR

1.6.3. Препоръчан подход за проекти, осъществявани чрез възлагане на изпълнението, дори когато бенефициерите се числят към категории, които не са обхванати от Директива 2004/18/ЕО

Комисията препоръчва да се прилага развития по-горе подход (раздел 1.6.1, [страница 12](#) — да се прилага по аналогия; раздел 1.6.2, [страница 12](#) — да се спазва във всички случаи) за проекти, които се осъществяват чрез възлагане на изпълнението, дори когато бенефициерите се числят към категории, които не са обхванати по Директива 2004/18/ЕО, за да бъде спазено намерението за ограничаване на опростените варианти за разходите до безвъзмездни средства и възстановима помощ.

1.6.4. Национални правила за допустимост на разходите⁽¹⁴⁾

За програмния период 2014—2020 г. допустимостта на разходите се определя въз основа на национални

правила, при спазване на изключенията, които са предвидени в регламентите за отделните фондове (член 65, параграф 1 от Регламента за ОПР). Те трябва изцяло да покриват разходите, които са декларирани по програмата. Освен това „[у]правляващият орган отговаря за управлението на оперативната програма в съответствие с принципа на доброто финансово управление“ (член 125, параграф 1 от Регламента за ОПР) и има възможност да прилага по-строги правила, отколкото определените в приложимата европейска правна рамка.

Следователно управляващите органи трябва да определят и документират правилата за допустимост за операции по ЕСИФ на подходящото ниво (национално, регионално, местно или по програми), да ги предоставят на разположение на потенциалните бенефициери и да указват всички съответни правила в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа. Като част от тези правила трябва да бъде определена също така рамката за прилагане на член 67 от Регламента за ОПР.

1.6.5. Правила за отделните фондове

Специално за Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)

Управляващите органи трябва да гарантират, че съответните изчисления във връзка с ОВР са адекватни и точни, когато са определени предварително въз основа на коректно, справедливо и проверимо изчисление. За тази цел орган, който е функционално независим от отговорните за осъществяването на програмата органи и притежава подходящи експертни познания, ще направи изчисленията или ще потвърди тяхната адекватност и точност. В програмата за развитие на селските райони (ПРСР) трябва да бъде включена декларация за потвърждаване на адекватността и точността на изчисленията.⁽¹⁵⁾

Ако управляващият орган използва метод, установен в съответствие с член 67, параграф 5, букви б), в), г) или д) от Регламента за ОПР, не е нужно да се извършват такива изчисления или да се представя горепосочената декларация.

ПРСР трябва да включва само методиката, която е използвана за изчисляване на плащанията на базата на ОВР. Ако тази методика не се промени през целия програмен период, не е необходимо програмата да се изменя. Ако е въведена система на ОВР като механизъм за плащане по определена мярка, програмата следва да бъде съответно изменена.

Следва да се направи справка в последното приложение към настоящите указания за списък с мерките по ЕЗФРСР, които попадат в сферата на действие на ОВР.

⁽¹⁵⁾ Член 62 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

Специално за ЕТС

На ниво ЕС са установени специални правила за допустимост на разходите за програми за сътрудничество по отношение на разходите за персонал, офис и административни разходи, пътни и квартирни разходи, разходи за външни експертни консултации и услуги, както и разходи за оборудване.

Без да се засягат правилата за допустимост, определени в Регламента за ОПР, в Регламента за ЕТС и в специфичните правила за допустимост за програмата за сътрудничество, мониторинговият комитет следва да въведе допълнителни правила за допустимост на разходите за програмата за сътрудничество като цяло.

За въпроси, които не са обхванати от горепосочените разпоредби, се прилагат правилата на държавата-членка, в която са направени разходите.

⁽¹⁴⁾ Настоящият раздел не е приложим за ЕТС. Следва да се направи справка в раздел 1.6.5, стр. 14.

2. ФИНАНСИРАНЕ С ЕДИННИ СТАВКИ

В случай на финансиране с единни ставки специфични категории допустими разходи, които са ясно определени предварително, се изчисляват чрез прилагане на процент, фиксиран *ex-ante* спрямо една или няколко *други* категории допустими разходи.

2.1. Определяне на категориите разходи

В системата на финансиране с единни ставки има най-много три типа категории разходи:

- тип 1: категории допустими разходи, на база на които се прилага дадена ставка за изчисляване на допустимите суми,
- тип 2: категории допустими разходи, които ще бъдат изчислени с дадената единна ставка,
- тип 3: ако е уместно, други категории допустими разходи: за тях ставката не се прилага и те не се изчисляват с единна ставка.

Когато се използва системата на финансиране с единни ставки, управляващият орган трябва да определи категориите разходи, които спадат към всеки тип: всяка категория разходи е ясно включена в един — и само в един — от трите типа разходи. Следва да се има предвид, че в някои случаи един тип може да бъде определен като противоположен на друг или другите типове (например в система, в която има само преки (тип 1) и непреки разходи (тип 2), непреките разходи биха могли да се разглеждат като всички допустими разходи, които не са допустими преки разходи).

С регламента не се налагат каквито и да било ограничения на категориите допустими разходи, които биха могли да се използват за финансиране с единни ставки. Основната цел обаче на използването на единни ставки трябва да е опростяване и намаляване на процента на грешки. Следователно единните ставки са най-подходящи за относително ниски разходи, за които проверката би била скъпа.

2.2. Специфични системи на финансиране с единни ставки за изчисляване на непреки разходи, които подробно са описани в регламентите

2.2.1. Методи за изчисляване на непреки разходи

Разпоредбите включват някои специфични системи на финансиране с единни ставки. В член 68, параграф 1 от

Регламента за ОПР са описани подробно **някои системи на финансиране с единни ставки за изчисляване на непреки разходи**:

- в буква а) е представена обща система на финансиране с единни ставки за непреки разходи, като максималната ставка е увеличена до 25 %. Тя представлява продължение на настоящата система, при която реалната ставка, която ще се използва, трябва да бъде обоснована по един от методите за изчисление според член 67, параграф 5, букви а) и в) от Регламента за ОПР. Тази система е гъвкава. Тя би могла да се базира:
 - само на два типа разходи — тип 1: преки разходи, тип 2: непреки разходи, или
 - на три типа разходи: тип 1: „ограничени“ преки разходи, тип 2: непреки разходи, изчислени на базата на тип 1, тип 3: преки разходи, различни от „ограничените“ (от тип 1),
- с буква б) на управляващия орган се дава възможност да използва единна ставка в размер до **15 % от преките разходи за персонал** за изчисляване на непреките разходи. Управляващият орган може да използва тази ставка направо без никакви обосновки. Това е пример за система, в която ще има три категории разходи: (тип 1) преки разходи за персонал, (тип 2) непреки разходи, (тип 3) преки разходи, различни от разходите за персонал (за пример вж. приложение 1, [страница 46](#)),
- според буква в) е възможно да се използва повторно единна ставка за схеми за непреки разходи, които съществуват в политиките на Съюза, на база на използваните по програма „Хоризонт 2020“ и по програма LIFE и посочени в делегиран акт (вж. 5.3.1.2, [страница 26](#)).

2.2.2. Определяне на преки разходи, на непреки разходи и на разходи за персонал

С оглед на използването на тези системи управляващият орган трябва да определи преките и непреките разходи, както и разходите за персонал. Тези определения трябва да отговарят на общите насоки, които Комисията предоставя по-долу:

- **преките разходи** представляват разходи, които са пряко свързани с отделна дейност на субекта, когато връзката с тази отделна дейност може да бъде показана (например чрез пряко регистриране с отбелязване на времето),
- **непреките разходи**, от друга страна, обикновено представляват разходи, които не са или не могат да бъдат пряко свързани с отделна дейност на въпросния субект. Такива разходи включват например административни разходи, за които е трудно да се определи точно размерът, който е относим към конкретната дейност

(типични административни разходи/разходи за персонал като: разходи за управление, разходи за набиране на персонал, разходи за счетоводител или хигиенист и т.н.; разходи за телефон, вода или електроенергия и т.н.⁽¹⁶⁾),

- **разходите за персонал⁽¹⁷⁾** представляват разходи, произтичащи от споразумение между работодател и служител или от договори за предоставяне на услуги за външен персонал (ако въпросните разходи са ясно определени). Например ако бенефициер сключи договор за услугите на външен обучаващ персонал за своите вътрешнофирмени обучения, във фактурата трябва да бъдат посочени различните типове разходи. Заплатата на обучаващия персонал ще се разглежда като разход за външен персонал. Обаче

примерно учебните материали не могат да се вземат предвид. Разходите за персонал включват общото възнаграждение, включително обезщетения в натура в съответствие с колективни договори, които се плащат на лица в замяна на техния труд, свързан с операцията. Те включват също така данъците и вноските за социални осигуровки за сметка на служителите (първи и втори стълб, а трети стълб само ако е предвиден в колективен договор), както и задължителните и доброволните вноски за социално осигуряване за сметка на работодателя. Разходите за командировки обаче не се считат за разходи за персонал. Надбавките или заплатите, които се плащат на участниците в операции по ЕСФ, също не се считат за разходи за персонал.

Пример (ЕСИФ): Водено от общностите местно развитие (ВОМР)

Въз основа на натрупания опит управляващият орган е оценил типичния дял на текущите разходи и разходите за популяризиране на дадена местна група за действие (МГД), като ги е сравнил с разходите, които се правят за осъществяването на местни операции по стратегията за ВОМР, и за подготовката и осъществяването на дейностите за сътрудничество на МГД. Макар че подкрепата от ЕСИФ за текущи разходи и разходи за популяризиране не може да превишава тавана от 25 % от общия размер на публичните разходи в рамките на стратегията за ВОМР, опитът показва, че всъщност този процент в повечето случаи е по-нисък.

Управляващият орган (на базата на коректна, справедлива и проверима методика в съответствие с член 67, параграф 1, буква г) и член 67, параграф 5, буква а) от Регламента за ОПР, но *не* член 68, параграф 1, буква а) от Регламента за ОПР, тъй като въпросната единна ставка не покрива само непреки разходи) определя единна ставка в размер на 17 % от направените разходи за осъществяване на операциите по стратегията за ВОМР и за подготовката и осъществяването на дейностите за сътрудничество на МГД, за да бъдат покрити следните разходи:

- текущи разходи (оперативни разходи, разходи за персонал, разходи за обучение, разходи за връзки с обществеността, финансови разходи и разходи, свързани с мониторинга и оценката на стратегията),
- разходи, свързани с популяризирането на стратегията за ВОМР, с цел да се улесни обмена за предоставяне на информация между заинтересованите страни, да се популяризира стратегията и да се съдейства на потенциалните бенефициери с оглед разработването на операции и подготовката на предложения.

Следователно, ако бюджетът, който е разпределен на МГД за осъществяването на операциите по стратегията за ВОМР и за подготовката и осъществяването на дейностите за сътрудничество на МГД за периода 2014—2020 г., е в размер на 1,5 млн. EUR (тип 1), максималният бюджет за текущи разходи и разходи за популяризиране би бил 1,5 млн. EUR x 17 % = 255 000 EUR (тип 2). Следователно общото разпределение от бюджета за МГД е 1,755 млн. EUR.

През фазата на осъществяването това означава, че когато бенефициер отправи искане за възстановяване на разходи, които са направени по даден проект, МГД също може да отправи искане за 17 % от въпросната сума за покриването на нейните текущи разходи и разходи за популяризиране.

Например ако направените разходи по даден проект са равни на 1 000 EUR (тип 1), МГД може да декларира пред управляващия орган 1 000 EUR x 17 % = 170 EUR (тип 2) за своите текущи разходи и разходи за популяризиране.

Не е необходимо МГД да предоставя придружаващи документи за своите текущи разходи и разходи за популяризиране, декларирани въз основа на единната ставка, но тези 17 % трябва да са определени на база на проверима методика.

Следва да се отбележи, че единната ставка може да бъде определена отделно само за текущи разходи или за разходи за популяризиране.

Важно: Следва да се има предвид, че, както в горепосочения пример, за определяне на единна ставка не е задължително да се използва същата методика като тази за определяне на тавана от максимум 25 %. Каквато и методика да се използва за определянето на единната ставка обаче, трябва да се спазват разпоредбите за определянето на таван за максимални текущи разходи и популяризиране, предвидени в член 35, параграф 2 от Регламента за ОПР.

⁽¹⁶⁾ Представеният списък не е задължителен. Държавата-членка единствена носи отговорност за недвусмисленото определяне на различните категории разходи.

⁽¹⁷⁾ Това определение не е приложимо за ЕТС. За определение на разходите за персонал във връзка с ЕТС следва да се направи справка в Делегиран регламент (ЕС) № 481/2014 на Комисията.

2.2.3. Правила за отделните фондове

Специално за ЕСФ

В член 14, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1304/2013 **специално за ЕСФ е предвидена схема за финансиране с единни ставки. Преките разходи за персонал могат да се използват за изчисляването на всички други категории допустими разходи по даден проект на базата на единна ставка в размер до 40 %.** „Всички други категории разходи“ включват другите преки разходи (с изключение на преките разходи за персонал, но включват заплати и надбавки, плащани на участниците) и непреките разходи. Управляващият орган може да използва 40 % направо, без каквато и да било обосновка.

Пример (ЕСФ)

Проектът на бюджета на курс за обучение е следният:

Общо преки разходи	55 000
Преки разходи за персонал	30 000
Разходи за зала	4 000
Пътни разходи	5 000
Храна	1 000
Информация/публичност	5 000
Надбавки, плащани на курсистите от публичната служба по заетостта	10 000

Общо непреки разходи	5 000
Непреки разходи за персонал	4 000
Електроенергия, телефон	1 000

По този проект управляващият орган може да реши да приложи член 14, параграф 2 от Регламента за ЕСФ. В този случай максималното разпределение по споразумението за безвъзмездни средства би било следното:

Преки разходи за персонал: 30 000 EUR

Други разходи: 30 000 x 40 % = 12 000 EUR

Общо разходи: 30 000 + 12 000 = 42 000 EUR

Специално за ЕТС

В член 19 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 е посочено, че разходите за персонал по дадена операция могат да се изчисляват при единна ставка в размер до 20 % от преките разходи, различни от разходите за персонал по съответната операция. Това означава, че само преките разходи за персонал могат да се изчисляват като единна ставка (от преките разходи, различни от разходите за персонал); това означава също така, че въпросната единна ставка може да се използва без да е необходимо държавите-членки да правят изчисление за определяне на приложимата ставка.

3. СТАНДАРТНИ ТАБЛИЦИ НА ЕДИНИЧНИТЕ РАЗХОДИ

3.1. Общи принципи

В случая със стандартните таблици на единичните разходи, всички или част от допустимите разходи по дадена операция се **изчисляват** въз основа на количествено определени дейности, постъпващи средства, крайни продукти или резултати, умножени по предварително определени стандартни размери на единичните разходи. Тази възможност може да се използва за всякакви видове проекти или части от проекти, когато е възможно да бъдат определени количествата, свързани с дадената дейност, и стандартните размери на единичните разходи. Стандартни таблици на единични разходи обикновено се прилагат за количества, които се определят лесно.

Стандартната таблица на единичните разходи може да се **основава на процес**, като целта е да се покрият

действителните разходи за реализиране на операцията чрез възможно най-прецизна приблизителна оценка. Стандартната таблица на единичните разходи може така също да се **основава на изпълнението** (краен продукт или резултат) или да се базира както на процес, така и на изпълнението (вж. пример в раздел 6.5.3, [страница 39](#)).

Управляващите органи трябва да вземат предвид така също въздействието на различните конфигурации от гледна точка на обосновка на допустимите разходи.

За различните дейности управляващият орган може да използва различни стандартни таблици на единичните разходи.

Пример (ЕСФ, според резултата)

Възможно е допустимите разходи за 1 000 часа обучение за напреднали в областта на ИТ, осигурено за 20 курсисти, да бъдат изчислени въз основа на разходите на един час обучение \times броя на часовете на курсистите. Разходите на час са определени предварително от управляващия орган и са представени в документа, в който са изложени условията за подкрепа.

Ако се допусне например, че управляващият орган заложи разходи за обучение в размер на 7 EUR на час обучение на курсист, максималният размер на безвъзмездните средства, разпределени на проекта, би бил ограничен до $1\,000 \text{ часа} \times 20 \text{ курсисти} \times 7 \text{ EUR на час на курсист} = 140\,000 \text{ EUR}$.

Окончателните допустими разходи се определят в края на операцията на базата на реалния брой часове за всеки курсист (който може да включва някои извинени отсъствия) в съответствие с действителното участие на курсистите и проведените курсове. Все пак ще е необходимо да се водят точни присъствени листове, в които да се уточняват учебните дейности и да се заверява действителното присъствие на курсистите.

Ако в крайна сметка се окаже, че само 18 човека са участвали в обучението, като 6 от тях са присъствали на 900 часа, 5 от тях — на 950 часа, 5 от тях — на 980 часа, а останалите 2 — на 1 000 часа, броят на общите часове \times по курсистите ще бъде равен на:

$900 \times 6 + 950 \times 5 + 980 \times 5 + 1\,000 \times 2 = 17\,050$ общо часа обучение \times курсисти.

Допустимите разходи ще бъдат: $17\,050 \text{ часа обучение} \times 7 \text{ EUR} = 119\,350 \text{ EUR}$.

Пример (ЕФРР, според резултата)

Бенефициерът — регионална камара — организира консултантска услуга за МСП от региона. Тази услуга се предоставя от консултанти от регионалната камара. На база на старите отчети на „консултантския“ отдел на камарата един ден за предоставяне на консултации се оценява на 350 EUR на ден. Помощта ще се изчислява въз основа на следната формула: брой дни \times 350 EUR. Все пак ще трябва да се водят точни справки за отработените часове, в които подробно да бъде описана консултантската дейност и присъствието на консултанти.

Пример (ЕСФ, според резултата)

Програма за помощ при търсене на работа с продължителност от 6 месеца („операцията“) може да се финансира на база на стандартни таблици на единичните разходи (например 2 000 EUR на човек) за всеки от 20-те участника в операцията, който си намери работа и я запази през предварително определен период, например шест месеца. Изчисляване на максималните безвъзмездни средства, които могат да бъдат отпуснати за операцията: 20 човека x 2 000 EUR при назначаване = 40 000 EUR.

Окончателните допустими разходи се изчисляват на базата на реалния краен продукт от операцията: ако само 17 човека си намерят работа на пазара на труда и запазят работата си за предвидения период, окончателните допустими разходи, въз основа на които на бенефициера ще бъдат платени безвъзмездните средства, биха били 17 x 2 000 EUR = 34 000 EUR.

Пример (ЕЗФРСР, според резултата): „Инвестиции в развитието на горските площи и подобряване на жизнеспособността на горите“ (член 21)

Даден собственик на гора ще получи подкрепа за залесяване и поддръжка на 3 хектара гора за 7 години. Разходите (залесяване и поддръжка) са определени предварително от управляващия орган в зависимост от вида на гората. Тази методика ще бъде включена в програмата за развитие на селските райони. Разходите са следните: 2 000 EUR/ha за създаване на гората, а за поддръжка 600 EUR/ha за първата година и 500 EUR/ha за следващите години.

Следователно общите допустими разходи биха били:

$3 \text{ ha} \times 2000 \text{ EUR/ha} + 3 \text{ ha} \times 600 \text{ EUR/ha} + (3 \text{ ha} \times 500 \text{ EUR/ha}) \times 6 \text{ години} = 16\,800 \text{ EUR}$

3.2. Специфичен случай — разходи за персонал на почасова основа

С член 68, параграф 2 от Регламента за ОПР се въвежда ново правило, за да се улесни използването на почасови единични разходи за изчисляване на разходите за персонал⁽¹⁸⁾, свързани с изпълнението на дадена операция:

$$\frac{\text{Почасова ставка на разходите за персонал} \times \text{годишните брутни разходи за трудови възнаграждения в счетоводните отчети за последната година}}{1720}$$

Използваните 1720 часа представляват стандартно годишно „работно време“, което може да се използва направо, без да е необходимо държавата-членка да извършва каквито и да било изчисления.

Стойността в числителя обаче — годишните разходи за персонал в счетоводните отчети за последната година — трябва да бъде обоснована. В случай на проект, който се осъществява в продължение на няколко години, управляващият орган може да реши да актуализира почасовата ставка на разходите за персонал, когато бъдат получени нови данни, или да използва една и съща ставка за целия период на изпълнение. Ако периодът на изпълнение е особено дълъг, определянето на междинни етапи би представлявало добра практика, тъй като тогава почасовата

ставка на разходите за персонал може да се преразглежда (и съответно споразумението за безвъзмездни средства).

Има най-малко две възможности за стойността в числителя по отношение на разходите на хората, които работят по дадена операция, както следва:

1. стойността в числителя се отнася само до лицето, което работи пряко по операцията. Тя може да се базира на реалната заплата на това лице или на средните разходи за трудови възнаграждения на по-голяма съвкупност от служители, на такива от същата категория или на някои сходни мерки, които в общи линии са съпоставими с нивото на заплата;
2. стойността в числителя включва заплата на лицето, което работи пряко по операцията, и дял от заплатите на косвено заетия персонал (например високоплатени ръководни кадри, които по принцип са заети косвено в операцията), който може да бъде отнесен към операцията (ще се прилагат правилата за разпределяне на непреките разходи по дадена операция, например използването на обоснована схема за разпределение). В числителя може да са включени разходите за трудови възнаграждения на центъра или отдела (който осъществява операцията), където нивото на заплатите може да варира значително в рамките на съвкупната група от служители. По този начин ще бъде получена стандартна таблица за единичните разходи, включваща заплата на лицето, което работи по операцията, и част от непреките заплати.

⁽¹⁸⁾ Вж. определянето на „разходи за персонал“, раздел 2.2.2, страница 15.

Управляващите органи обаче трябва да имат предвид, че е малка вероятността вариант 2 да се окаже най-практичното решение. По-препоръчително би било да се използва вариант 1 или да се изчисли почасова ставка на разходите за персонал, включваща всички непреки разходи (въз основа на единна ставка) или дори всички други допустими разходи (почасова ставка на разходите за персонал при пълно натоварване).

Когато се използва тази възможност, управляващите органи следва да имат предвид, че:

- под „изпълнение на операция“ трябва да се разбират всички етапи на операцията. Целта е да не се изключат част от разходите за персонал, свързани с определени етапи на операцията,
- в националните правила за допустимост трябва да се определи какво се включва в годишните брутни разходи за трудови възнаграждения, като се вземат предвид обичайните счетоводни практики (вж. раздел 5.2.1.3, [страница 24](#)),
- годишните брутни разходи за трудови възнаграждения за последната година трябва да бъдат документирани

- в счетоводни отчети, ведомости и т.н. Не е задължително тази информация да се одитира предварително, но трябва да позволява да бъде одитирана,
- не може да се използва метод на изчисление, който се базира на данни на бенефициера за минали периоди, тъй като в регламента се посочват годишните брутни разходи за трудови възнаграждения в счетоводните отчети за *последната година*,
- годишните брутни разходи за трудови възнаграждения в счетоводните отчети за последната година предполагат наличието на минал референтен период от една година (12 последователни месеца). Не е възможно да се използват данни, които се отнасят до периоди след подписването на документа, уреждащ условията за подкрепата,
- за изчисляване на допустимите разходи за персонал трябва да се използват само отработените часове. Годишният отпуск например вече е включен в изчислението на почасовата ставка на разходите за персонал.

Добавената стойност на тази методика е, че 1720-те часа не може да бъдат оспорвани.

Пример (ЕФРР)

Разходите за персонал често са основен елемент в някои видове проекти, които са насочени към МСП в областта на НИРД и иновациите. МСП приветстват прилагането на стандартни таблици на единичните разходи като вариант на опростяване. В този случай единичните разходи за дейности се изразяват като почасова ставка, която се прилага за действително заработените часове от персонала. Почасовата ставка се определя предварително в документа, в който са уредени условията за подкрепа. В него максималният размер на финансовата помощ е посочен като допустим максимален брой заработени часове, умножен по единичния разход (изчислените разходи на участващия персонал).

С цел да се покрият действителните разходи чрез възможно най-прецизна приблизителна оценка и за да се вземат предвид различията между регионите и отраслите, разходите за една стандартна единица се определят като почасова ставка на разходите за персонал по следната формула:

Почасова ставка на разходите за персонал = брутна годишна заплата (включително законоустановените разноси), разделена на средния брой законоустановени работни часове (като се вземе предвид годишният отпуск)

Например: почасова ставка на разходите за персонал = 60 000 EUR / (1980 часа – 190 часа годишен отпуск) = 60 000/1 790 = 33,52 EUR на час

Финансовата помощ, която се предоставя за операцията, се изчислява като почасовата ставка, умножена по реалния и проверен брой заработени часове. Това налага МСП да съхраняват всички придружаващи документи за заработените от персонала часове по проекта, а управляващият орган трябва да съхранява всички документи, с които се обосновава почасовата ставка на разходите за персонал. По принцип намаляването на проверените заработени часове води до намаляване на окончателния размер, който следва да бъде платен.

Алтернативен пример: Същият както по-горе, но почасовата ставка на разходите за персонал се базира на член 68, параграф 2 от Регламента за ОПР.

Почасова ставка на разходите за персонал = брутна годишна заплата в счетоводните отчети за последната година (включително законоустановените разноси), разделена на 1720 часа

Например: почасова ставка = 60 000 EUR / 1720 часа = 60 000/1720 = 34,88 EUR на час

4. ЕДНОКРАТНИ СУМИ

4.1. Общи принципи

При еднократните суми всички допустими разходи или част от допустимите разходи по дадена операция се изчисляват въз основа на предварително установена еднократна сума (установяването на еднократната сума следва да бъде обосновано от управляващия орган⁽¹⁹⁾) в съответствие с предварително установени договорености по отношение на дейностите и/или резултатите. Безвъзмездните средства се изплащат, ако предварително установените договорености по отношение на дейностите и/или резултатите са изпълнени.

Възможността за използване на еднократни суми представлява прилагане на принципа за пропорционалност, който цели облекчаването на административната работа за малки операции и подпомагане на достъпа на НПО (но не единствено на НПО) до ЕСИФ. Това е причината еднократните суми, които попадат в приложното поле на член 67, параграф 1, буква в) от Регламента за ОПР, да бъдат ограничени до суми на публично финансово участие в размер под 100 000 EUR.

Тази сума отговаря на публичния принос, *платен на или от бенефициера*, за дейността, подпомогната чрез

еднократната сума (с изключение на частното участие, ако има такова). Тя не включва надбавките или заплата, платени от *трета страна* в полза на участниците в дадена операция (вж. раздел 7.2.1, [страница 41](#)).

Дори при възможност за комбиниране на няколко еднократни суми с цел да се обхванат различни категории допустими разходи или при комбиниране на различни проекти в рамките на една и съща операция, общо еднократните суми не трябва да надвишават размер на публичния принос от 100 000 EUR за даден орган, който получава безвъзмездни средства или възстановима помощ. В рамките на един проект обаче могат да бъдат комбинирани еднократни суми, ненадвишаващи размер на публичния принос от 100 000 EUR, с действителни разходи и/или други опростени варианти за разходите до общ размер, който може да надвишава размер на публичния принос от 100 000 EUR.

Еднократните суми могат да се използват също така в случай на безвъзмездни средства, за които стандартните таблици на единичните разходи не са подходящо решение, например създаването на инструментариум, организирането на малък, местен семинар.

4.2. Примери за еднократни суми

Пример (ЕФРР)

Група от малки предприятия желае да организира съвместно участие в търговски панаир с цел да бъдат популяризирани местни продукти.

Поради ниските разходи за операцията управляващият орган решава да използва еднократна сума за изчисляване на публичната подкрепа. За тази цел групата от предприятия е приканена да предложи бюджет за разходите, свързани с наема, оформлението и обслужването на щанда. На база на това предложение е определена еднократна сума в размер на 20 000 EUR. Плащането към бенефициера ще бъде извършено въз основа на доказателство за участие в панаира. Документацията, свързана с одобрения бюджет в размер на 20 000 EUR, трябва да се пази за целите на одита (проверка на предварителното изчисляване на еднократната сума).

⁽¹⁹⁾ Мониторингов комитет в случая на ЕТС.

Пример (ЕСФ)

Една НПО, която се занимава с услуги за грижи за децата, има нужда от подкрепа, за да започне нова дейност. Тя иска еднократна сума, като представя проект на подробен бюджет за започване на дейността и за упражняването ѝ в продължение на период от една година. След първоначалната година дейността ще може да се осъществява чрез самостоятелно финансиране. Например с еднократната сума ще бъдат покрити разходите, свързани с едногодишната заплата на един служител, отговарящ за гледането на децата, амортизациите на ново оборудване, разходи за рекламирането на тази нова дейност и непреки разходи, свързани с нейното управление и отчитане, разходи за вода, електроенергия, отопление, наем и т.н.).

Управляващият орган, въз основа на проект на подробен бюджет и след съпоставка със сходни операции, предоставя еднократна сума в размер на 47 500 EUR за покриване на всички тези разходи. В края на операцията тази сума ще бъде платена на НПО на база на крайния резултат — ако е полагана грижа за повече от 10 (условен брой) деца. Следователно няма да е необходимо да се обосновават действителните разходи, които са направени във връзка с тази дейност.

Това обаче означава, че ако са гледани само 9 деца, допустимите разходи биха били равни на нула и еднократната сума не би била платена.

Пример (ЕСФ)

Една ромска НПО се опитва да организира местен семинар и да изработи инструментариум във връзка със социално-икономическото състояние на ромската общност в даден регион на държава-членка. В документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, се включва проект на подробен бюджет и целите, които трябва да бъдат постигнати с безвъзмездните средства: 1) организиране на семинара; както и 2) изработването на инструментариум за привличането на вниманието на работодателите в региона към специфичните проблеми на ромите.

Поради мащаба и целите на операцията (малка операция с разходи, които количествено не могат да бъдат лесно определени въз основа на стандартни таблици на единичните разходи) и естеството на бенефициера (местна НПО), управляващият орган решава да използва вариант с еднократна сума.

За целите на изчисляването на размера на еднократната сума управляващият орган изисква проект на подробен бюджет за всяка от операциите: след преговори по проекта на подробен бюджет е определена еднократна сума в размер на 45 000 EUR, разделена на два проекта, по които се изискват 25 000 EUR за семинара и 20 000 EUR за инструментариума.

Ако се спазват разпоредбите на документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа (организиране на семинар, изработване на инструментариум), допустимите разходи при приключването ще бъдат 45 000 EUR. Разходооправдателният документ, който се изисква за изплащането на безвъзмездните средства (и който след това трябва да бъде съхранен в архива), ще представлява доказателство за организирането на семинара и изработения, окончателно завършен инструментариум.

Ако бъде осъществен само един от проектите (например семинара), безвъзмездните средства ще бъдат намалени до съответната част (25 000 EUR), в зависимост от договореното в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа.

Пример (ЕЗФРСР): „схеми за качество за селскостопанските продукти и храните“ (член 16)

Група от земеделски стопани, които са получили подкрепа за покриване на разходите за ново участие в призната схема за качество, желае да организира дейност за популяризирането на техните продукти. Управляващият орган е изчислил разходите за дейността като еднократна сума (например 15 000 EUR за семинар с най-малко 50 участника). Групата от земеделски стопани трябва да представи доказателства за осъществяването на дейността и за броя на участниците (равен най-малко на 50).

5. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕДИННИ СТАВКИ, СТАНДАРТНИ ТАБЛИЦИ НА ЕДИНИЧНИТЕ РАЗХОДИ И ЕДНОКРАТНИ СУМИ

С член 67, параграф 5 от Регламента за ОПР и член 14, параграф 3 от Регламента за ЕСФ се въвеждат различни методи за изчисляване на опростените разходи. Някои от тези методи се базират на статистически данни, други — на данните на бенефициерите или на разпоредби, които са включени в регламентите. Някои от тях допускат голяма гъвкавост, докато други предлагат строга правна сигурност или е възможно да бъдат определени с ограничена административна тежест.

За ОВР е важно да се осигури правилна предварителна оценка и съответното документиране на метода, когато е необходимо, тъй като **впоследствие се контролират единствено постиженията.**

5.1. Опростеното финансиране трябва да бъде определено предварително⁽²⁰⁾

С документа, в който се посочват условията за подпомагане, е важно на бенефициерите да бъдат представени точните изисквания за обосноваване на декларираните разходи и конкретните крайни продукти или резултати, които трябва да бъдат постигнати.

Следователно ОВР трябва да бъдат определени предварително и да бъдат включени например в поканата за представяне на предложения или **най-късно в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа.** Съответните методи и условия трябва да бъдат включени в националните правила за допустимост, които се прилагат за програмата на национално или на регионално ниво, или са специални за конкретната програма. Това означава също така, че след като веднъж бъдат определени стандартните таблици на единичните разходи и ставката или размерът (в случая с еднократни суми), те не могат да бъдат променяни по време на или след осъществяването на операцията, за да се компенсира увеличението на разходите или непълното усвояване на наличния бюджет.

Като се има предвид, че вариантите за опростени разходи трябва да бъдат определени предварително, следва да се избягва прилагането им със задна дата за операции, които вече се изпълняват на базата на реално извършени разходи, тъй като това би довело до значителен обем от работа за националните органи с цел да се гарантира равното третиране между бенефициерите.

За многогодишни операции, по изключение, е възможно счетоводните отчети и съответните дейности на операцията да бъдат уредени след осъществяването на първата част от операцията и след това за останалата част/период от операцията да бъде въведен вариант за финансиране с единни ставки, стандартни таблици на единичните разходи или еднократни суми. В такива случаи периодът, за който се декларират действителните разходи, трябва да бъде ясно разграничен от периода, за който разходите се декларират въз основа на ОВР, за да се избегне двукратното деклариране на проектни разходи.

5.2. Коректен, справедлив и проверим метод на изчисление⁽²¹⁾

5.2.1. Общи принципи

5.2.1.1. Методът трябва да е коректен

Изчислението трябва да бъде основателно, т.е. да се базира на реалността, да не е прекомерно или крайно.

Ако в миналото е прилагана стандартна таблица за единичните разходи със стойности между 1 EUR и 2 EUR, Комисията няма да приеме за логично, ако ѝ бъде представена таблица със 7 EUR. От тази гледна точка методът, който се използва за определянето на единичните разходи, единната ставка или еднократната сума, е от изключително важно значение. Управляващият орган трябва да бъде в състояние да обясни и обоснове своите решения. При един „идеален“ коректен метод на изчисление ставките ще

⁽²⁰⁾ Член 67, параграф 6 от Регламента за ОПР.

⁽²¹⁾ Член 67, параграф 5, буква а) от Регламента за ОПР.

могат да бъдат приспособявани към конкретните условия или нужди. Например изпълнението на даден проект може да е по-скъпо в отдалечен регион, отколкото в централен регион вследствие на по-високите транспортни разходи. Този елемент трябва да се отчита, когато се взема решение за еднократната сума или ставката, която следва да се плаща за сходни проекти в двата региона.

В никакъв случай обаче не трябва да се злоупотребява с опростените разходи (например единната ставка, изчислена в съответствие с член 67, параграф 5, буква а) от Регламента за ОПР, не трябва систематично да води до завишаване на разходите за операциите, както и операциите да не бъдат разделяни на части, за да се даде възможност за систематично използване на еднократни суми).

Целта на одитната работа ще бъде да се разгледа използваната база за определяне на ставките и дали ставките, които са установени окончателно, действително отговарят на тази база.

5.2.1.2. Методът трябва да е справедлив

Основната идея, залегнала в термина „справедлив“, е да не бъдат поставени някои бенефициери или операции в по-благоприятно положение спрямо други. Равното третиране на бенефициерите и/или операциите трябва да се гарантира при изчислението на стандартните таблици на единичните разходи, еднократните суми или единните ставки.

Възможни примери за това са разликите в ставките или сумите, които не са обосновани с обективни характеристики на бенефициерите или операциите или с изрични цели на политиката.

Управляващите органи, одиторите от одитния орган и Комисията няма да приемат методи на изчисление, които неоснователно поставят определени групи бенефициери или видове операции при по-неблагоприятни условия.

5.2.1.3. Методът трябва да е проверим

Определянето на единните ставки, стандартните таблици на единичните разходи или еднократните суми трябва да се основава на документни доказателства, които могат да бъдат проверени.⁽²²⁾ Управляващият орган трябва да бъде в състояние да представи базата, на която е бил определен опростеният вариант за разходите. Това е от изключително значение, за да може да се гарантира спазването на принципа за добро финансово управление.

Органът, който определя метода на опростения вариант за разходите, трябва да документира най-малко:

- описанието на метода на изчисление, в това число основните етапи на изчислението,
- източниците на данните, които са използвани за анализа и изчислението, включително оценка на значението на данните по отношение на предвидените операции и оценка на качеството им,
- самото изчисление за определяне на съответната стойност на опростения вариант за разходите.

В случай на коректен, справедлив и проверим метод, съгласно член 67, параграф 5, буква а) от Регламента за ОПР не е приемливо опростените варианти за разходите да се определят *ex nihilo*.

5.2.2. Практически методика

В Регламента за ОПР са посочени няколко възможности, които отговарят на критериите за коректен, справедлив и проверим метод:

5.2.2.1. Използване на „статистически“ данни или друга обективна информация

Статистическите данни или друга обективна информация може да бъдат например проучвания, покани за представяне на предложения, съпоставяне със сходни по вид операции ... Обикновено по този начин се получават стандартни системи, които са приложими за много операции/ бенефициери. Всъщност от натрупания от Комисията опит е видно, че, дори да е възможно да се използват множество методи за предварителното определяне на еднократни суми, стандартни таблици на единичните разходи или единни ставки за финансиране, най-често използваният измежду тях е статистическият анализ на данни за минали периоди. Заверените разходи от миналото биха могли да представляват един от източниците на данни. Ако използваните данни не са заверени, те трябва да са проверени от управляващия орган.

Като алтернативен вариант може да бъдат разгледани също така покани за представяне на предложения: държавата-членка предварително публикува базата, на която ще изчислява еднократните суми на безвъзмездните средства, и която, отново се подчертава, че трябва да е *коректна, справедлива и проверима*. Това означава, че заявителите трябва да са запознати с критериите, на които ще се базират безвъзмездните средства, и че тези критерии трябва да бъдат стандартизирани и да се прилагат за всички заявители за едни и същи видове проекти.

⁽²²⁾ Независимо кога е определена методиката в съответствие с член 67, параграф 5, буква а) от Регламента за ОПР, щом се използва, тя трябва да подлежи на одит.

Например в случай на покани за представяне на предложения, управляващият орган трябва да бъде в състояние да отговори на въпроси като: „Пълна ли е поканата за представяне на предложения от гледна точка на необходимите подробности? Уточнени и обяснени ли са предварително по подходящ начин необходимите елементи за определяне на еднократната сума? Управляващият орган проверява ли дали например разходите, които са включени в представения проект на подробен бюджет, са обосновани и приемливи от гледна точка на определянето на еднократната сума в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа?“

Друго решение би могло да бъде държавата-членка да определи еднократна сума за конкретна дейност и въз основа на тази сума да обяви покани за представяне на предложения за финансиране на най-добрите предложения.

5.2.2.2. Използване на индивидуални данни за отделния бенефициер⁽²³⁾

Представените по-долу методики ще важат за отделните бенефициери. Като се имат предвид обаче изискванията, които са свързани с използването на данни за отделните бенефициери, тези методики представляват опростявания за бенефициери, които ще осъществяват много проекти през програмния период.

а) Проверени данни за минали периоди за отделните бенефициери:

Резултатът от използването на тези данни ще бъде ad hoc система за отделния бенефициер. Ако е необходимо, тези данни, които са свързани с операцията, трябва да обхващат само центъра или отдела за изчисляване и отчитане на разходите на бенефициера.

Този метод се базира на събирането на счетоводни данни от бенефициера за минали периоди за действителните разходи, направени по категории допустими разходи, които са включени в опростените разходи. Това всъщност предполага наличието на приемлива аналитична счетоводна система на ниво бенефициер. Освен това се предполага, че всички недопустими разходи са извадени от всяко изчисление, подкрепящо ОВР.

Когато даден управляващ орган реши да използва този метод, той трябва да опише:

- обхванатите категории разходи;
- използвания метод на изчисление;

⁽²³⁾ Методите, които са включени в настоящия раздел, са предвидените в член 67, параграф 5, буква а), подточки ii) и iii) от Регламента за ОПР. Член 14, параграф 3 от Регламента за ЕСФ не попада в тези изисквания. Р.

- дължината на получените редове: трябва да бъдат получени счетоводни данни **за най-малко три години**, за да бъдат установени всички потенциални извънредни обстоятелства, които биха могли да се отразят на действителните разходи през конкретната година, както и тенденциите в промените на размерите на разходите. Тригодишният референтен период се използва, за да бъдат отчетени годишните колебания;
- референтната сума, която ще се прилага, например средните разходи през референтния период или отчетените разходи през последните години;
- корекциите, ако има такива, които са необходими за актуализирането на референтната сума.

б) Прилагане на обичайните практики за осчетоводяване на разходите на отделните бенефициери:

Обичайните практики за осчетоводяване са практиките, които бенефициерът използва за отчитането на всички свои обичайни ежедневни дейности и финансови средства (които не са свързани с подкрепа от ЕС). Тези методи трябва да отговарят на националните счетоводни правила и стандарти. Продължителността на използването не е от съществено значение. Методът на осчетоводяване не е „обичаен“, ако е бил приспособен за конкретна операция или за подкрепа от ЕС.

Важно е да се прави разграничение между действителните разходи и разходите, които се определят в съответствие с обичайните практики за осчетоводяване на разходите на отделните бенефициери.

Под „действително направените от бенефициера разходи“ се разбират разходи, изчислени възможно най-точно, което обикновено означава разхода за физическо лице за периода от време на операцията. На практика за изчисляване на почасовата ставка на разходите за персонал се приема да се използват стандартни часове в знаменателя (вж. например 1720 часа в раздел 3.2, [страница 19](#)), а за целите на изчисляването на „действителните разходи“ в числителя са общите допустими разходи за персонал за всяко конкретно лице, което работи по дейността.

Възможно е почасовата ставка на разходите, базирана на практиките за осчетоводяване на разходите на бенефициера, да бъде изчислена въз основа на средните разходи за възнагражденията на по-голяма съвкупност от служители. Обикновено за основа се използва длъжността или друга сходна мярка, която в общи линии е съпоставима с нивото на заплатата, но е възможно също така да бъде и разходен център или отдел (свързани с операцията), където нивото на заплатите може значително да се различава спрямо съвкупността от служители.

Това означава че размерите на разходите, получени чрез прилагане на практиките за осчетоводяване на разходите,

обикновено се отклоняват от действителните разходи. Те също са специфични за отделните бенефициери (или дори за отделните отдели) за дадена операция и за даден — кратък — период (използваните данни се отнасят за една година).

Следователно, с цел да се гарантира равно третиране и че безвъзмездните средства не покриват недопустими разходи, документът, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, с който на бенефициерите се разрешава да използват техните практики за осчетоводяване на разходите, трябва да съдържа минимални условия. Целта на тези минимални условия трябва да бъде да се гарантира, че от практиките за осчетоводяване на разходите и на теория, и на практика, се получава коректна и справедлива система. Това предполага наличието на приемлива аналитична счетоводна система на ниво бенефициер. Освен това се предполага, че от изчислението ще бъдат извадени всички недопустими разходи.

в) Общи изисквания за използването на индивидуални данни за отделните бенефициери

В зависимост от сигурността, която управляващият орган получава от вътрешната система за управление и контрол на бенефициера, може да се наложи данните за бенефициера да бъдат заверени от външен одитор или — в случай на публични органи — от компетентен и независим счетоводител, за да се гарантира надеждността на използваните от управляващия органи референтни данни. Заверяването на данни за минали периоди може да се осъществи в рамките на задължителни одити или одити по договори. За всяко извършено по този начин заверяване е необходимо външният одитор или независимият счетоводител да познава в детайли регламентите за ЕСИФ по отношение например на одитната следа, допустимостта на основните разходи и приложимото право.

Когато рискът от грешка или нередност в използваните счетоводни данни за минали периоди се счита за нисък, методът на изчисление може да се базира на данни, които не са одитирани предварително. Управляващият орган ще трябва да бъде в състояние да покаже по обективен начин, че рискът действително е нисък и защо счита, че счетоводната система на бенефициера е надеждна, пълна и точна. Във всички случаи управляващият орган ще трябва, посредством основан на конкретния случай подход, да оцени и валидира тези индивидуални данни за отделния бенефициер най-късно при определянето на документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа на бенефициера.

Необходимо е внимателно да бъдат разгледани гореописаните индивидуални методи за отделния бенефициер, преди да бъдат приложени от управляващите органи. Разработването на тези ad-hoc системи може да се окаже тежка задача и по тази причина се препоръчва управляващите органи да използват тази система само в случаи, в които един бенефициер осъществява значителни части от програмата(ите), например Министерство на образованието, университет или публична служба по заетостта.

5.3. Използване на стандартни таблици на единичните разходи, еднократни суми и единни ставки от други области

5.3.1. От други политики на Съюза

5.3.1.1. Член 67, параграф 5, буква б) от Регламента за ОПР

Основната цел на този метод е да бъдат хармонизирани правилата между политиките на Съюза. Намерението е да се поясни, че когато Комисията вече е разработила опростени разходи за даден тип бенефициер и операция в рамките на политиката на ЕС, не е необходимо държавата-членка/Комисията да дублира това усилие по линия на политиките за ЕСИФ и може направо да използва повторно метода и резултатите от него.

Всички приложими методи на ЕС биха могли да се използват за сходни операции и бенефициери. Не може да се използват методите, които са били прилагани през периода 2007—2013 г., но след 2013 г. са преустановени. Ако по време на програмния период методът бъде променен, тогава въпросната промяна трябва да се прилага за проекти по ЕСИФ, които са подбрани след промяната.

Когато управляващият орган използва даден съществуващ метод на ЕС, той трябва да гарантира и документира:

- че методът се използва в неговата цялост (например определяне на преки/непреки разходи, допустими разходи, обхват), а не само резултатът от него (ставката от X %),
- че методът трябва да се прилага за сходни по вид операции и бенефициери,
- пазоването на използвания в други политики на ЕС метод.

5.3.1.2. Член 68, параграф 1, буква в) от Регламента за ОПР

В членове 20 и 21 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията от 3 март 2014 г.⁽²⁴⁾ за методите за изчисляване на непреки разходи се предвиждат единни ставки, които се прилагат в рамките на други политики на Съюза, както и обхватът на тяхното приложение в Регламента за ОПР:

- за „Хоризонт 2020“: в делегирания регламент са определени условията, при които за непреки разходи може да се прилага единна ставка от 25 % за операции по ЕСИФ, съответстващи на възможностите, които предлага „Хоризонт 2020“.⁽²⁵⁾ Трябва да се спазват всички съответни елементи на методиката за прилагането на единната ставка, които са посочени в споменатия регламент. Преките разходи за договори за подизпълнение и разходите за ресурси, предоставени от трети страни, които не се използват в помещенията на бенефициера, както и финансовата подкрепа за трети страни трябва да бъдат изключени от разходите, на базата на които следва да се прилага ставката за изчисляване на допустимите размери (изключени от разходите от тип 1),
- за LIFE: в делегирания регламент са определени условията, при които проекти, сходни на проектите по LIFE, биха могли да се възползват от единната ставка от 7 % от преките разходи, както е посочено в член 124, параграф 4 от Финансовия регламент.

И в двата случая в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, трябва да се направи препратка към делегирания регламент и съответния член.

5.3.2. От схеми на държавите-членки за предоставяне на безвъзмездни средства⁽²⁶⁾

Прилага се абсолютно същият принцип, както за вариантите, използвани в политиките на Съюза (вж. раздел 5.3.1, страница 26). Вместо обаче да се използват методи от политиките на Съюза, става дума за употреба на национални методи: без допълнителни изчисления може да бъдат използвани ставки, а също и единични разходи или еднократни суми, които са използвани по национални схеми за подкрепа (като стипендии, дневни надбавки). Не подлежи на одит използваната национална методика, а само нейното прилагане.

Всички приложими национални методи могат да бъдат използвани за сходни операции и

⁽²⁴⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 (ОВ L 138, 13.5.2014 г., стр. 5).

⁽²⁵⁾ Член 29, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1290/2013 за определяне на правилата за участие и разпространение на резултатите в „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.).

⁽²⁶⁾ Член 67, параграф 5, буква в) от Регламента за ОПР.

бенефициери, подкрепяни от ЕСИФ, при условие че тези методи се използват също така за операции, които се подкрепят изцяло с национални средства, без каквато и да било подкрепа от ЕС или външна помощ. С други думи методите, които се използват само в рамките на дадена програма, съфинансирана от ЕСИФ, не се считат за национални. Допускат се методите, които се използват едновременно за национални операции и за операции, подкрепяни от програмата.

Освен това националните методи, които са били преустановени, няма да бъдат допустими за използване. Ако методът е променен/преустановен по време на програмния период, тогава трябва да се прилага същата промяна, но само за проектите по ЕСИФ, които са *подбрани* след промяната/преустановяването.

Могат да бъдат използвани също така регионални или други местни методи на изчисление, но те трябва да се прилагат за географския район, в който се използват.

Когато управляващият орган използва съществуващ национален метод, той трябва да осигури и документираща същата информация, която се изисква за използването на метод на ЕС:

- методът се използва в неговата цялост (например, ако е приложимо, допустими разходи, обхват), а не само резултатът от него (еднократна сума от X EUR),
- той се прилага за същия географски район или за по-малък такъв (следователно, ако дадена методика се прилага само в един регион, тя може да се използва повторно от въпросния регион, но не и от друг регион на същата държава-членка, в който националната методика не е приложима),
- методът трябва да се прилага за сходни по вид операции или бенефициери,
- доказателство, че този метод се използва за операции, които се подкрепят изцяло от национални средства.

5.3.3. Как се преценява дали видовете операции и бенефициери са подобни?

В член 67, параграф 5, букви б) и в) от Регламента за ОПР е предвидена възможност държавата-членка да използва повторно съществуващи методи на изчисление и съответните единични разходи, еднократни суми и единни ставки, които са приложими за сходни по вид операции и бенефициери. Общото правило е, че трябва да се вземат предвид всички елементи на метода, които биха могли да окажат въздействие върху единичните разходи/еднократната сума/единната ставка. Ако дадена операция и нейният бенефициер са били допустими по друга схема, съществуващият метод на изчисление и съответните единични разходи/единни ставки/еднократни суми може да бъдат използвани. Във всички други случаи е необходимо да се извърши проверка за всеки конкретен случай.

Пример (ЕФРР/ЕСФ)

В областта на научните изследвания чрез схема за единни ставки се подкрепя свързването на университети в мрежа, при условие че операцията включва университети от поне 3 държави-членки, които са публикували най-малко 10 публикации през последните три години. Критерият за броя на публикациите не оказва никакво въздействие върху единната ставка, но останалите критерии оказват въздействие: научни изследвания, създаване на мрежа, университети от поне 3 държави-членки. За операции, които отговарят на тези критерии, може да се използва същият метод.

5.4. Използване на ставки, установени с Регламента за ОПР или правилата за отделните фондове⁽²⁷⁾

В Регламента за ОПР и регламентите за отделните фондове са посочени редица ставки, с които се предвижда на държавите-членки да бъдат предоставени някои стандартни системи. С това се цели да се осигури максимална правна сигурност и да се намали първоначалното натоварване или необходимостта от налични данни за установяването на системата, защото няма изискване да се правят изчисления за определяне на приложимите ставки. Тези методи обаче не са достатъчно гъвкави и не са подходящи за всички типове операции.

Ставката, установена в член 68, параграф 1, буква б) от Регламента за ОПР, се прилага и за петте ЕСИФ: за операции, пораздащи непреки разходи, непреките разходи могат да бъдат изчислени като 15 % от допустимите преки разходи за персонал. Тази ставка представлява максимална ставка. Държавите-членки могат да използват тази ставка или по-ниски ставки, без да е необходимо да извършват специално изчисление. Все пак, ако управляващият орган реши да не прилага същата ставка за всички бенефициери, той трябва да бъде в състояние да докаже спазването на принципа за равно третиране. Същото важи за член 14,

параграф 2 от Регламента за ЕСФ и член 19 от Регламента за ЕТС (вж. също така раздел 2.2.3, страница 17).

5.5. Адаптация на единна ставка за непреки разходи, еднократни суми и стандартни таблици за единичните разходи

В член 67 от Регламента за ОПР не са предвидени никакви разпоредби за адаптация на опростените разходи. Следователно преразглеждането не е задължително. Управляващият орган обаче може да сметне, че е необходимо опростените разходи да бъдат обновени, когато се обявява нова покана за представяне на предложения, или пък периодично, за да бъде отчетена дадена индексация или икономически промени, например в енергийните разходи, нивата на заплатите и т.н. Комисията предлага в методиката да бъдат заложили правила за автоматично коригиране (на база на инфлация или промени в заплатите например).

Адаптираните ставки трябва да се прилагат само за проекти, които ще се изпълняват в бъдеще, а не със задна дата.

За всяко извършено преразглеждане управляващият орган трябва да съхранява подходяща подкрепяща документация за обосноваване на коригираните ставки или суми.

⁽²⁷⁾ Член 67, параграф 5, буква г) от Регламента за ОПР.

5.6. Специфични методи за определяне на суми, установени в съответствие с правилата за отделните фондове

В член 67, параграф 5 от Регламента за ОПР са посочени четири начина за определяне на ОВР и е предвидено също така, че в регламентите за отделните фондове може да бъдат установени допълнителни методи.

Специално за ЕСФ

С член 14, параграф 3 от Регламента за ЕСФ се предоставя специална възможност за ЕСФ, включваща **изчисление чрез позоваване на проект на бюджет, когато публичната подкрепа за отпускане на безвъзмездни средства и възстановимата помощ не превишава 100 000 EUR**. Тази сума следва да се счита за максималната публична подкрепа, която да бъде платена на бенефициера, както е посочено в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа на бенефициера (вж. раздел 7.2.2, [страница 42](#)). В сумата не е включен нито публичният принос, осигурен от бенефициера, ако има такъв, нито надбавките или заплатите, плащани от трета страна в полза на участниците в дадена операция.

Целта на тази много гъвкава възможност е да се улесни прилагането на задължителното използване на ОВР за малки операции по ЕСФ. Всъщност този метод позволява да се изчисляват някои от опростените разходи дори ако не е била създадена обща система или ако операцията е много специфична. Проектът на бюджет ще се използва за изчисляване на специфичните опростени разходи, свързани с тази операция или проект. Управляващият орган ще архивира бюджета като разходооправдателен документ, за да бъдат обосновани използваните опростени разходи. Финансовото управление и проверката на управлението на операцията/проекта ще се базират само на опростените варианти за разходите, а не на самия бюджет.

Бюджетът трябва да се оценява на същата база, на която се оценява, ако се използват действителни разходи. В това отношение горещо се препоръчва управляващите органи да установят параметри или максимални нива на разходите, които да се използват за съпоставяне поне на най-важните разходи по бюджета спрямо тези параметри. Ако няма такива параметри или максимални нива на разходите, за всеки управляващ орган би било трудно да гарантира равно третиране и спазване на доброто финансово управление. Няма да е необходимо управляващият орган, когато оценява бюджета, да съпоставя проекта на подробен бюджет, който е предложен от потенциалния бенефициер, със съпоставими операции, дори това да се препоръчва.

Управляващият орган трябва да архивира проекта на бюджет и придружаващите документи, показващи, че той е оценил бюджета, както и документите, свързани с подкрепения проект. Проектът на бюджет не е част от документа, който се съставя между управляващия орган и бенефициера и в който са посочени приложимите правила.

Когато неколккратно се подкрепя един и същ бенефициер, се препоръчва да се сравни проекта на подробен бюджет с подкрепяните преди това операции.

Пример за използване на проект на бюджет (специално за ЕСФ)

Даден бенефициер предвижда организиране на семинар с 50 участника за представяне на нови инструменти за прилагане.

Персоналът прекарва определено време в планиране и организиране на мероприятиято, наета е зала, поканени са лектори от чужбина и ще трябва да бъде публикуван отчетен документ за мероприятиято. Има също така непреки разходи, свързани с персонала (осчетоводяване на разходите, ръководни кадри и т.н.), а също така електроенергия, телефонни сметки, ИТ подпомагане и т.н.

Проектът на бюджет е следният:⁽²⁸⁾

Общи преки разходи	45 000
Преки разходи за персонал	30 000
Разходи за зала	4 000
Пътни разходи	5 000
Храна	1 000
Информирание/публичност	5 000

Общи непреки разходи	7 000
Непреки разходи за персонал	4 000
Електроенергия, телефон	3 000

Този проект на бюджет е обсъден и съгласуван между управляващия орган и бенефициера. Изчислението на опростения вариант за разходите ще се базира на тези данни.

Управляващият орган може да реши да изчисли безвъзмездните средства въз основа на единични разходи и според броя на участниците в семинара: единичен разход = 52 000 EUR/50 = 1 040 EUR на участник.

В приетия от управляващия орган и от бенефициера документ, установяващ приложимите правила, трябва да бъдат посочени: определянето на стандартни размери на единичните разходи (какво се разбира под „участник“), максималният (минималният) брой участници, как този брой да бъде оправдан и свързаните с него единични разходи (1 040 EUR).

В документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, трябва да бъде включена и препратка към член 14, параграф 3 от Регламента за ЕСФ.

⁽²⁸⁾ **Предупреждение:** този проект на бюджет се представя изцяло с илюстративен характер. Той не трябва да се счита за достатъчно подробен проект на бюджет.

Б. ПОСЛЕДИЦИ ЗА СИСТЕМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Б.1. Необходимост от общ подход към одита и контрола

От гледна точка на одита и контрола разпоредбите относно ОВР означават отклонение от принципа за действителните разходи. Финансирането с единни ставки или стандартните таблици за единичните разходи и еднократни суми включва предварително определени приблизителни размери на разходите на база например на средни стойности, на проучвания на данни за минали периоди или на пазарни цени. Характерно за подобни единни ставки е, че те по определение са свързани с прекомерно или „недостатъчно“ компенсиране на направените разходи по подкрепяната операция. Лицата, които отговарят за проверките на управлението, и одиторите ще трябва в по-голяма степен да се съсредоточат върху крайните резултати, а не върху постъпващите средства и разходите по проектите.

С настоящите указания се цели подходът на Комисията към одита и контрола по отношение на тези нови опростени разходи да бъде направен възможно най-прозрачен, за да бъдат сигурни държавите-членки, по-точно управляващите органи, сертифициращите органи, одитните органи, междинните звена и бенефициерите, че могат без колебание и несигурност да преминат към прилагането на тези концепции.

Също толкова важно е националните органи и Комисията да спазват общ подход към одита и контрола на финансирането с единни ставки, стандартни таблици за единичните разходи и еднократни суми, за да се гарантира еднакво третиране, когато се правят заключения за законосъобразността и редовността на декларираните разходи. Поради тази причина органите на държавите-членки се насърчават да използват един и същ подход при проверката и одита на тези ОВР.

Б.2. Общ подход към контрола и одита на ОВР

Когато се използват опростени разходи — за целите на определянето на законосъобразността и редовността на разходите — лицата, които отговарят за проверките и одитите на управлението, няма да проверяват действителните разходи от категориите разходи, изчислени чрез единна ставка, стандартни таблици за единичните разходи или еднократни суми. Комисията и националните органи ще проверяват изчислението на разходите по операцията и ще

извършват одити на законосъобразността и редовността. Тези одити обаче ще се извършват по различен начин — въз основа на метода на изчисление, който е използван за определяне на опростените разходи, а не въз основа на придружаващите финансови документи по даден проект.

Комисията няма да поставя под съмнение прилаганата система, при условие че държавата-членка е въвела методика, установена в съответствие с разпоредбите на членове 67 и 68 от Регламента за ОПР, като са взети предвид препоръките и най-добрите практики, посочени в настоящите указания, и липсват свидетелства за измама или злоупотреба⁽²⁹⁾.

Прилаганата методика за контрол и одит, когато се използва финансиране с единни ставки, стандартни таблици за единичните разходи и еднократни суми, ще включва следните проверки:

1. **проверка на метода на изчисление** при установяване на финансиране с единни ставки (вж. глава 2: [страница 15](#)), стандартни таблици за единичните разходи (вж. глава 3: [страница 18](#)) или еднократни суми (вж. глава 4: [страница 21](#)), които да бъдат установени въз основа на един или няколко от методите, предвидени в член 67, параграф 5 от Регламента за ОПР (вж. глава 5: [страница 23](#)). Тази проверка може да бъде извършена на ниво управляващ орган или/и на ниво бенефициер (за системи, които са базирани на собствените данни на бенефициерите, в съответствие с член 67, параграф 5, буква а), подточки ii) и iii)). Според избрания метод проверките може да се различават и ще бъдат сведени до определянето на категориите разходи, ако се прилагат член 68, параграф 1, буква б) от Регламента за ОПР, член 14, параграф 2 от Регламента за ЕСФ и член 19 от Регламента за ЕТС. По-специален е случаят на предварителния контрол и одита на методите за изчисление, базирани на данни на бенефициера (данни за минали периоди, обичайни практики за осчетоводяване) (вж. раздел 5.2.2.2, буква в, [страница 25](#));
2. в случай на единични разходи и еднократни суми — **проверка на правилното прилагане на установения метод** чрез преглед на крайните продукти/резултати от проекта;
3. в случай на финансиране с единни ставки — проверка въз основа на принципа на „действителните разходи“ на категориите допустими разходи, за които се прилага

⁽²⁹⁾ Т.е. случаи или практики, които не отговарят на приетите и добрите практики, описани в настоящите указания.

ставката (или на тяхното изчисление, когато за изчислението им се използват други ОВР), и, ако е уместно, на други категории допустими разходи, които не са взети предвид в системата на финансиране с единни ставки.

ОВР не отменят задължението да се спазват изцяло всички приложими правила на Съюза и националните правила, свързани например с публичност, обществени поръчки, равни възможности, устойчива околна среда, държавни помощи и т.н. (вж. раздел 1.6.2, [страница 12](#)). В случая на финансиране с единни ставки — по отношение на категориите разходи, които са обосновани въз основа на действителни разходи, за изчисляване на други категории разходи не се счита, че използват ОВР.

В рамките на хоризонтални тематични одити на съответствието с приложимите правила биха могли да се анализират също така процедурите, които се прилагат за възлагането на обществени поръчки, ако въз основа на оценката на риска се установи конкретен риск от нередност,⁽³⁰⁾ но само за да се провери дали са спазени процедурите за възлагане на обществени поръчки, а не да се одитират изплатените размери. Ако се установят нарушения на процедурите за възлагане на обществени поръчки, може да се окаже трудно или дори невъзможно да се определи количествено точното въздействие на оперативното ниво. Все пак Комисията може да приложи плоска финансова корекция и да открие процедура за нарушение. Очаква се също така управляващите органи да предприемат действия, ако докажат такива нарушения.

Когато одитира метода на изчисление, Комисията ще се съсредоточи върху проверката на изпълнението на различните условия и няма да поставя под съмнение причините за избор на определен метод вместо друг. Управляващият орган трябва да води подходящи записи за метода на изчисление и да бъде в състояние да покаже базата, на която са определени единните ставки, стандартните таблици за единичните разходи или еднократните суми. Водените записи за документиране на метода на изчисление се явяват обект на изискванията на член 140 от Регламента за ОПР⁽³¹⁾ и член 49 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.⁽³²⁾

В случая на комбиниране на варианти, освен проверките, които се изискват за отделните видове „опростени разходи“, описани по-горе, лицата, които отговарят за проверките и одитите на управлението, трябва да проверят дали използваните методики гарантират, че част от разходите по дадена операция не са начислени посредством повече

от един вариант, което да доведе до двойно деклариране на разходите.

6.3. Последници от гледна точка на финансовото управление ...

6.3.1. Общи условия

При използване на единни ставки, единични разходи или еднократни суми не е необходимо действителните разходи да бъдат обосновавани по категориите разходи, които са обхванати от опростените разходи, включително, когато са приложими, обезценяване и принос в натура. Всъщност приносът в натура, определен в член 69 от Регламента за ОПР, може да бъде взет предвид при изчисляване на стойността на дадена единна ставка, стандартна таблица за единични разходи или еднократна сума. Когато обаче се прилага опростен вариант за разходите, не е необходимо да се проверява наличието на залегналия в основата им принос в натура, а оттам и дали са изпълнени разпоредбите на член 69 от Регламента за ОПР.

Когато се използват единични разходи или еднократни суми:

- базата за изчисление на единичните разходи или еднократните суми, използвани в дадена операция, трябва да е ясна и да се позовава на един или на няколко начина от посочените в член 67, параграф 5 от Регламента за ОПР,
- като се има предвид, че плащанията ще се изчисляват въз основа на количествата/реализирането на дадена операция, съществено важно е да се получи увереност, че заявените дейности или крайни продукти действително са осъществени. По-специално, с оглед на бъдещи проверки и одити, декларираните количества/доказателства за осъществяване на операцията трябва да бъдат заверени от бенефициера, обосновани и запазени в архив. За проверките, извършвани от страна на междинните звена, управляващите органи или одиторите, ще са нужни придружаващи документи за доказване на декларираните от бенефициера количества. Това означава, че акцентът в проверките по член 125, параграф 4, буква а) от Регламента за ОПР⁽³³⁾ и член 58 от Регламент (ЕС) № 1306/2013⁽³⁴⁾ ще се измести — особено за „нематериалните“ операции — от преобладаващите финансови проверки (при които се обосновават действителни разходи, но също така се дават съгласувани елементи, показващи, че операцията се е състояла) към техническите и физическите аспекти на операцията,

⁽³⁰⁾ Факторите, които могат да доведат до проверка на процедурите за възлагане на обществени поръчки, могат да бъдат статии във вестници, лица, които подават сигнал за нередности, ARACHNE.

⁽³¹⁾ Приложим за ЕСФ, ЕФРР, КФ и ЕФМДР.

⁽³²⁾ Приложим за ЕЗФРСР.

⁽³³⁾ Приложим за ЕСФ, ЕФРР, КФ и ЕФМДР.

⁽³⁴⁾ Приложим за ЕЗФРСР.

като се обръща специално внимание на проверките на място в хода на осъществяването.

еднократна сума, се считат за доказани разходи по същия начин, както и действителните разходи, придружени от фактури.

При такива условия разходите, **които се изчисляват и възстановяват на база на единични разходи/**

Специално за ЕСФ

Що се отнася до възможността да се използват ОВР за надбавки и заплати, изплатени от трета страна (член 13, параграф 5 от Регламента за ЕСФ), тези заплати или надбавки обикновено се базират на единични разходи, определени по национални правила, и следователно включват ОВР. За това заплащането от третата страна ще представлява всъщност разходите, изчислени въз основа на опростени разходи в съответствие с член 67, параграф 5, буква в) от Регламента за ОПР. Следователно разпоредбите на член 13, параграф 5 от Регламента за ЕСФ не пречат за използването на ОВР от третата страна и възстановяването им на тази база.

Ако изплатените от трета страна надбавки и заплати обаче не са базирани на ОВР, е възможно да бъдат определени опростени разходи въз основа на коректна, справедлива и проверима методика (член 67, параграф 5, буква а) от Регламента за ОПР). Това означава, че на индивидуална база е възможно изплатената от третата страна сума да бъде превишена с ОВР. Като цяло обаче платената на база на опростени разходи сума не превишава сумата, платена от третата страна, което съответства на член 13, параграф 5 от Регламента за ЕСФ.

6.3.2. ... за система на финансиране с единни ставки

По-лесното доказване на категориите разходи, изчислени въз основа на единна ставка, налага обаче **внимателна проверка на другите категории разходи** в съответствие с документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа. Целта на тази проверка е да се оправдае размерът на изчислените категории разходи и тя представлява част от проверките на управлението (член 125, параграф 4, буква а) от Регламента за ОПР⁽³⁵⁾ и член 59 от Регламент (ЕС) № 1306/2013).

Всяко намаляване на приетия на базата на тези проверки размер за категориите на допустимите разходи, за които се прилага единната ставка (т.е. във връзка с приблизително определения бюджет или след финансова корекция), ще оказва пропорционално въздействие върху приетия размер за категориите, изчислени чрез единната ставка.

6.3.3. ... за заверяването на разходите

Чрез ОВР се променя концепцията за разходите, „платени“ от бенефициерите, които трябва да бъдат заверени в отчета за разходите. Освен междинните или окончателните плащания към бенефициерите държавите-членки все още имат възможност да извършват авансови плащания, но определението за смисъла на термина „авансово плащане“ ще бъде различно.

Например, в случай на единна ставка за непреки разходи, непреките разходи се считат за „платени“ в съответното съотношение спрямо преките разходи: ако 45 % от преките

разходи са платени от бенефициера, за платени могат да се считат 45 % от непреките разходи (при всички случаи без да превишават 25 % от преките разходи). Обратно, когато голяма част от „непреките разходи“ са изтеглени в началото на периода, когато преките разходи, с които са свързани, не са били извършени, те няма да могат да бъдат заверени пред Комисията към момента на деклариране на свързаните разходи, защото ще бъдат сметнени за авансово плащане към бенефициера.

В случаите на стандартни таблици за единичните разходи и еднократни суми също няма „платени разходи“ в обичайния смисъл на думата. „Платените разходи“ ще се изчисляват въз основа на декларираните и заверени количества, а не на извършени към бенефициерите плащания. Дори и да съвпадат, разходите за заверяване пред Комисията се изчисляват въз основа на сертифицирани количества, а не на извършените към бенефициера плащания.

Например плащанията към бенефициерите могат да се извършват на месечна база (по 1/10 от безвъзмездните средства, всеки месец в продължение на 9 месеца + окончателно плащане) без каквото и да било обосноваване на количества, освен за окончателното плащане. Такава една система трябва да се счита за приемлива, но месечните плащания се считат за аванси и не трябва да се заявяват пред Комисията (освен в случай на държавни помощи в съответствие с условията на член 131, параграф 4 от Регламента за ОПР⁽³⁶⁾ и член 63 от Регламент (ЕС) № 1305/2013⁽³⁷⁾). Националните органи ще трябва да изчакат с окончателното плащане, когато количествата са заверени и проверени, за да декларират разходите от операцията.

⁽³⁵⁾ Приложимо за ЕСФ, ЕФРР, КФ и ЕФМДР.

⁽³⁶⁾ Приложимо за ЕСФ, ЕФРР, КФ и ЕФМДР.

⁽³⁷⁾ Приложимо за ЕЗФРСР.

6.4. Основни моменти за управляващия орган

6.4.1. ... за системата на финансиране с единни ставки

При използване на единни ставки управляващите органи трябва да обръщат особено внимание на следните аспекти:

6.4.1.1. Съответни определения на категориите разходи

Тези определения трябва да бъдат ясни за всички заинтересовани страни по системата и между тях не бива да има припокриване. Не трябва да има припокриване също така между опростените разходи и действителните разходи. Комисията е предоставила широко определение на преки/непреки разходи, разходи за персонал, но тези определения трябва да се транспонират от управляващия орган в националния или програмния контекст.

6.4.1.2. Използване на съществуващия опит

В много програми вече се използват единни ставки за изчисляване на непреките разходи. Що се отнася до ЕСФ и ЕФРР, някои от тези системи са били оценени и одобрени от службите на Комисията през програмния период 2007—2013 г. Когато новите програми използват същата система и продължават да подкрепят същите типове операции, в същия географски район, тогава службите на Комисията ще считат предварителното одобрение, дадено за периода 2007—2013 г. с писмо, подписано от генералния директор, като валидно за периода 2014—2020 г.

В някои случаи резултатите от подготвителната работа за определяне на единната ставка за непреките разходи са били над прага от 20 % за периода 2007—2013 г. — например 30 %. Следва да се отбележи, че службите на Комисията са одобрили, *inter alia*, максимален размер на

единната ставка, ограничен до 20 %: следователно, дори службите на Комисията да са определили, че от изчислението на държавата-членка се получава ставка от 22 %, вместо 30 %, могат да бъдат одобрени само до 20 %. По тази причина, ако дадена държава-членка реши да използва изчислението на единната ставка от периода 2007—2013 г., за да повиши одобрена единна ставка за непреките разходи, защото е получила резултат от 30 %, одобрението от службите на Комисията за самата ставка не е приложимо. Аналогично, ако дадена държава-членка реши да коригира своята единна ставка за непреки разходи, за да отчете увеличението в някои категории разходи, държавата-членка ще отговаря също така за коригиране на методиката.

6.4.2. ... за единичните разходи

Когато управляващият орган реши да използва стандартни таблици за единичните разходи, трябва да се обърне специално внимание на следните аспекти:

6.4.2.1. Взаимовръзка между реализираните количества и плащанията

Когато декларираните количества са намалени (в сравнение с предварително определения максимум), допустимите разходи ще бъдат намалени, „независимо“ от действителните разходи по операцията, на които се основават.

В системата на управление обаче също трябва да има възможност за разграничаване на случаите, в които количествените цели (независимо дали са основани на дейности или на крайни продукти) не са изпълнени поради външни фактори, извън контрола на бенефициера, а не по негова вина. Подобни „изключения“, разбира се, трябва да бъдат **предварително ясно определени** в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, или в акт с еквивалентен правен ефект и да важат за всички сходни операции.

Пример (ЕСФ)

Ако се извършва плащане на база на „часове x курсисти“, разходите не следва да се намаляват поради отсъствия на участници по уважителни причини, например поради заболяване. Освен това в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, трябва ясно да бъде посочен максималният брой на допустимите отсъствия, минималният брой на учебните часове, които се изискват, за да може курсистът да продължи да има право на участие, вида на схемата на обучение (задължително участие от началото на обучението, заместване на курсисти, които напускат обучението и т.н.).

6.4.2.2. Обосноваване на декларираните количества

Трябва да се подчертае също така, че е възможно някои видове стандартни таблици за единичните разходи да се

обосновават по-трудно, отколкото други. Следователно изборът на единичните разходи ще оказва важно въздействие от гледна точка на опростяване, административно натоварване и риска от грешки за управляващия орган и бенефициерите.

Пример (ЕСФ)

Ако са определени единични разходи за изчисляване на разходите за броя лица, които са си намерили работа и са я запазили в рамките на определен период от време, единственото нужно потвърждаващо доказателство би било да се обоснове дали лицето отговаря на предварително определени критерии за допустимост, доказателството за първоначалното наемане на назначеното лице и неговата/нейната трудова заетост през най-малко 6 месеца. Тези видове таблици определено са ориентирани към „результатите“ и се обосновават по-лесно, но обхващат само един аспект от операцията.

6.4.2.3. Избор на стандартни таблици за единичните разходи

Като общ принцип, изборът на стандартни таблици за единичните разходи трябва да отразява дейността (*time*) на вида на финансираната операция. Не би било подходящо да се изчисляват разходите за всички операции в съответствие с даден резултат, ако финансираната дейност не е пряко свързана с този резултат, а въпросният резултат може да бъде повлиян от много други външни събития.

Система на стандартни таблици за единичните разходи, която е изцяло базирана на резултатите, може да се окаже твърде рискована. Ако част от резултатите не зависят от крайните продукти и от качеството на операцията, съществува риск от недостатъчно плащане за операциите и бенефициерите. Това важи в особено голяма степен за операции, които са насочени към уязвими групи: очакваните резултати обикновено са ниски.

От друга страна, управляващите органи трябва да внимават с „качеството“ на своите показатели. Например ако разходите за обучение се покриват изцяло по стандартни таблици за единичните разходи, определени като брой на участниците, които започват курса, тогава липсва стимулиращ ефект за качество. Тази практика не би изпълнила принципа за добро финансово управление. Всъщност бенефициерът може да получи пълно възстановяване на

разходите в първия ден, а всички курсисти да отпаднат на втория ден поради недостатъчните разпределени средства. Следователно показателят трябва да бъде променен или определен по такъв начин, че да се плаща за участници, които участват в курса в продължение на предварително определен (достатъчно дълъг) период.

В рамките на всяка система за предоставяне на безвъзмездни средства, която се базира на тези резултати, бенефициерът ще трябва да избира между следните варианти:

- да откаже да осъществи операцията с такава схема за предоставяне на безвъзмездни средства;
- да осъществи операцията, като предварително знае, че ще изгуби пари, освен ако успее да намери източници на допълнително финансиране (риск от двойно финансиране);

или

- „отсяване на най-добрите“ от участниците (избират се онези, които в най-голяма степен са в състояние да постигнат заложените резултати) или занижаване на стандартите за постигане на очакваните резултати.

Накрая, изборът на стандартни таблици за единичните разходи би могъл да даде възможност на бенефициера да покрие своите фиксирани разходи, за разлика от променливите разходи, свързани с ефективното участие на курсистите или лицата (за комбиниране на варианти вж. раздел 7.1, [страница 40](#)).

В заключение, изборът на стандартни таблици за единичните разходи от страна на управляващите органи е изключително важен и в тази връзка трябва да се вземат предвид всички потенциални предимства и недостатъци. **Идеалната стандартна таблица за единичните разходи би могла да включва следните качества: ясна и пряка връзка с операцията, лесни за обосноваване количества, осигуряване на икономическия баланс на операцията и бенефициера, намаляване на риска от „отсяване на най-добрите“ от участниците.** Що се отнася до стандартните таблици за единичните разходи, акцентът в проверките според член 125, параграф 4, буква а) от Регламента за ОПР⁽³⁸⁾ и член 62 от Регламент (ЕС) № 1305/2013⁽³⁹⁾ ще се измести — особено за нематериални операции — от предимно финансови аспекти към технически и физически аспекти, като се обърне специално внимание на проверките на място по време на осъществяването.

6.4.3. ... за еднократна сума

Когато управляващият орган реши да използва еднократни суми, той ще обърща специално внимание на следните аспекти:

6.4.3.1. Взаимовръзка между осъществената операция и плащанията

Основната разлика между еднократните суми и системата на стандартните таблици за единичните разходи е, че **изчисляването на разходите не е пропорционално на количествата.** В случая на стандартните таблици за единичните разходи, когато количествата намаляват, пропорционално намаляват и разходите. При еднократните суми не се прилага тази „пропорционална връзка“ между количествата и плащанията. Изчислението на разходите е базирано на „**двукомпонентен**“ подход.

От този подход следва една важна последица: дори и да не е задължително, трябва да бъде предвидена възможността да има няколко етапа, за които да се отнасят различни разходи, за да се избегнат „крайностите на двукомпонентния“ подход.

За малки операции, при които могат да бъдат определени някои количества, е по-вероятно органите да изберат стандартни таблици за единичните разходи, а не еднократни суми.

6.4.3.2. Обосновка на разходите

Документът, установяващ условията за предоставяне на подкрепа на бенефициера, трябва да бъде изготвен много внимателно, за да се определи основата, на която ще се изчисляват разходите, и как те ще бъдат намалени, ако целите не са постигнати. Въпросът за намаляването на разходите е от съществено значение в случая на еднократните суми поради потенциалните проблеми, които могат да бъдат създадени от двукомпонентния подход, когато няма други варианти освен плащането на 0 % или 100 % от безвъзмездните средства.

Трябва да се обърне специално внимание на възможността плащането на еднократна сума да се приложи *на практика*. Като се има предвид, че някои еднократни суми могат да бъдат напълно независими от количества, съществува риск от твърде обща формулировка, която в твърде голяма степен е основана на качествените характеристики, по отношение на дейностите/крайните продукти/резултатите, които трябва да бъдат осъществени или постигнати, за да се извърши плащането, вследствие на което извършването на плащане на прозрачна и коректна база може да се окаже невъзможно. В пряка връзка с проблема с формулирането на дейностите/крайните продукти/резултатите се намира въпросът за разходооправдателните документи, които са необходими за тяхната оценка: те също трябва да бъдат посочени в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа. При нематериалните операции този аспект е от основно значение, за да се гарантира, че дадената операция действително е била организирана.

6.4.3.3. Избор на дейности/крайни продукти/резултати

За избора на дейности/крайни продукти/резултати, за които се предвижда еднократна сума, се следват същите принципи, както и при стандартните таблици за единичните разходи:

- изборът трябва да отразява типа на финансираната операция, като се прави опит за намаляване на въздействието на външните фактори, които биха могли да засегнат осъществяването на операцията,
- изцяло основаните на „резултати“ еднократни суми са свързани с изключително голям риск и не трябва да увеличават риска от „крайностите на двукомпонентния“ подход.

⁽³⁸⁾ Приложимо за ЕСФ, ЕФРР, КФ и ЕФМДР.

⁽³⁹⁾ Приложимо за ЕЗФРСР.

В заключение, при избирането на подходяща(и) еднократна(и) сума(и) управляващите органи трябва да вземат предвид всички потенциални предимства и недостатъци, включително въпроса дали да използват еднократни суми, а не стандартни таблици за единичните разходи, действителни разходи или финансиране с единни ставки.

Идеалната еднократна сума би могла да включва следните характеристики: ясна връзка с операцията, лесен и недвусмислен начин за обосноваване на дейностите/крайните продукти/резултатите, гарантиране на икономическия баланс на операцията и на бенефициера (особено чрез въвеждането на няколко нива на плащане), намаляване на риска от „отсяване на най-добрите“ от участниците, ясно разграничение между безвъзмездните средства/възстановимата помощ и процедурите за възлагане на обществени поръчки.

От съществена важност ще бъде в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, на бенефициерите да се представят точните изисквания за доказването на конкретните крайни продукти или резултати, които предстои да бъдат постигнати. Например ако са постигнати само част от крайните продукти или резултати, посочени в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, тогава няма да се извършват никакви плащания.

6.5. Подход към одита и контрола

6.5.1. ... на системата на финансиране с единни ставки

Проверките на управлението, които се извършват на етапа на подбора на операцията и по време на осъществяването им, ще обхващат както метода на изчисление, за да се гарантира, че е използван един от методите на изчисление по член 67, параграф 5 от Регламента за ОПР (в това число методите за отделните фондове), така и правилното прилагане на системата на финансиране с единни ставки, което ще включва одит на категориите разходи по операцията, за които е приложена единната ставка. Обикновено проверките на метода на изчисление се извършват на нивото на управляващия орган (в зависимост от използваните методи) или на нивото на междинното звено, а проверката на прилагането на схемата за единни ставки ще бъде на ниво бенефициер. Тези аспекти, ако са обхванати от съответните извадки, ще се проверяват така също в хода на одитите, извършвани от одитния орган и/или Комисията.

Националните системи трябва да съдържат ясно и еднозначно определение на категориите разходи или предварително определен списък с всички категории допустими разходи, на които се базира единната ставка (и, ако е уместно, другите категории допустими разходи: ставката не се прилага за тях и те не се изчисляват с единната ставка).

Лицата, които отговарят за проверките на управлението, проверяват правилната класификация на разходите и липсата на двойно деклариране на разходите, например като преки и като непреки разходи. На одит и контрол на придружаващите финансови документи подлежат само позициите разходи, които представляват неизчислявани категории разходи (ако не са изчислени на база на еднократна сума или единични разходи), тъй като бенефициерът не е задължен да отчита или доказва категориите разходи, изчислени въз основа на единна ставка. Тези аспекти ще се проверяват така също в хода на извършваните от одитния орган и/или Комисията одити, ако са обхванати от съответните извадки. Националните органи могат да декларират изчислени разходи само заедно с разходите, използвани за изчисляването им („базови разходи“).

Констатациите, които могат да се считат за нередности, включват следното:

- използваната методика за изчисляване на опростените варианти за разходите не отговаря на нормативните условия,
- при определянето на ставките не са спазени резултатите от метода на изчисление,
- бенефициерът не е спазил определените ставки или е декларирал недопустими разходи, които не са включени в категориите на допустимите разходи, установени от управляващия орган,
- двойно деклариране на една и съща позиция разход: като „базови“ разходи (изчислени въз основа на принципа на действителните разходи, еднократна сума или единични разходи) и като „изчислени“ разходи (включени в единната ставка),
- когато „базовите“ разходи са намалени без пропорционално намаляване и на „изчислените“ допустими разходи.

Ако одиторите или финансовите контролори открият нередност в категориите допустими разходи, за които се прилага ставката, трябва да бъде приложено пропорционално намаление на изчислените допустими разходи, тъй като в противен случай те ще превишат определената от схемата единна ставка.

Пример (ЕФРР): Дадена община получава безвъзмездни средства в максимален размер от 1 000 000 EUR на допустимите разходи за строителството на път.

Искането за плащане по проекта е следното:

Проект 1: дейност (процедура за възлагане на обществена поръчка)	700 000 EUR
Проект 2: други разходи:	300 000 EUR
<i>Преки разходи за персонал (тип 1)</i>	<i>50 000 EUR</i>
<i>Други преки разходи (тип 3)</i>	<i>242 500 EUR</i>
<i>Непреки разходи (тип 2)</i>	<i>Преки разходи за персонал x 15 % = 7 500 EUR</i>
Общо деклариран разходи	1 000 000 EUR

Декларираните от бенефициера разходи са проверени от управляващия орган. В декларираните преки разходи за персонал са установени недопустими разходи.

Приетото искане за плащане е следното:

Проект 1: дейност (процедура за възлагане на обществена поръчка)	700 000 EUR
Проект 2: други разходи:	288 500 EUR
<i>Преки разходи за персонал (тип 1)</i>	<i>40 000 EUR</i>
<i>Други преки разходи (тип 3)</i>	<i>242 500 EUR</i>
<i>Непреки разходи (тип 2)</i>	<i>Directe personeelskosten x 15 % = 6 000 EUR</i>
Общо допустими разходи	988 500 EUR

6.5.2. ... на стандартните таблици за единичните разходи и еднократни суми

Одитите и контролът ще обхващат методите на изчисление за получаване на стандартните таблици за единичните разходи или еднократните суми и правилното прилагане на метода в отделните проекти. Проверките на метода на изчисление обикновено се извършват на ниво управляващ орган/междинно звено, а правилното прилагане на единичните разходи/еднократната сума ще се проверява на ниво бенефициер.

Ако резултатите от контрола указват наличието на грешка в изчислението, тогава се извършва корекция пропорционално на грешката. В случай че крайните продукти/резултати, на база на които се извършва плащането, не са обосновани, се прилага пълна корекция както на платените разходи на база еднократна сума/стандартни таблици за единичните разходи, така и на декларираните разходи.

Основната цел на контрола и одитите ще бъде да се провери дали предвидените условия за възстановяване на разходите са изпълнени от гледна точка на крайните продукти или резултатите. Одиторът или финансовият контролор ще проверява дали декларираната сума е равна на стандартната ставка на единица продукт или услуга,

умножена по броя на действителните предоставени единици, или приключването на (етапа от) подкрепяния проект на база на еднократната сума. Ако в поканата за предоставяне на предложения или в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, са предвидени други условия, одиторите ще проверяват също така тяхното изпълнение. Одиторите и финансовите контролори не трябва да приемат единични разходи или еднократни суми, които са платени и декларираны пред Комисията предварително, без преди това да е била осъществена съответната част на проекта.

Ставките според стандартните таблици за единичните разходи или еднократните суми могат да включват компонент за непреки разходи.

Констатациите, които могат да се считат за нередности, включват следните:

- не се вземат предвид получените резултати, когато се прилага методът за изчисление, определен за целите на възстановяването на разходите,
- липса на разходооправдателни документи за обосноваване на крайните продукти или само частично обосноваване на крайните продукти, които обаче са платени изцяло.

6.5.3. Примери

Пример (ЕСФ)

За всеки курсист, който завършва обучението, се плащат единични разходи в размер на 5 000 EUR.

Обучението започва през месец януари и приключва през месец юни, като се очаква да бъдат обучени 20 човека. Размерът на допустимите разходи е $20 \times 5\,000 \text{ EUR} = 100\,000 \text{ EUR}$. Всеки месец доставчикът на услугата за предоставяне на обучение ще изпраща фактура за 10 % от безвъзмездните средства: 10 000 EUR в края на месец януари, 10 000 EUR в края на месец февруари и т.н.

Ако обаче нито един курсист не завърши обучението преди края на месец юни, всички тези плащания ще се считат за авансови плащания и не могат да бъдат декларирани пред Комисията. Едва след като бъде доказано, че определен брой лица са завършили обучението, пред Комисията може да бъде заверена определена сума: например ако 15 човека са завършили обучението, тогава $15 \times 5\,000 \text{ EUR} = 75\,000 \text{ EUR}$ могат да бъдат заверени пред Комисията.

Пример (ЕСФ)

Вместо да се използва единствено единичен разход от 7 EUR на час обучение за курсист, както е посочено в примера за ЕСФ в раздел 3.1, [страница 18](#), е възможно единичният разход, основан на крайни продукти, да бъде съчетан с единичен разход, основан на резултат, т.е. брой на участниците, които придобиват квалификация при завършването.

20 % от окончателните безвъзмездни средства (не е необходимо да се обосновава ставката от 20 %) биха били възстановени на база на резултата, като се има предвид, че успеваемостта трябва да бъде 75 % (тази стойност от 75 % ще се основава на опит и ще бъде част от одитната следа, която управляващият орган трябва да осигури).

В примера в раздел 3.1, [страница 18](#) максималният размер на безвъзмездните средства, които могат да бъдат отпуснати на проекта, беше ограничен до $1\,000 \text{ часа} \times 20 \text{ курсисти} \times 7 \text{ EUR/час/курсист} = 140\,000 \text{ EUR}$.

Ще се прилага същият таван, но при различни допускания:

- $20\% \times 140\,000 \text{ EUR} = 28\,000 \text{ EUR}$ се плащат за резултати: 75 % от 20 курсиста (15 курсиста) трябва да придобият квалификация при завършването. Тогава единичните разходи, които се плащат за всеки курсист, придобил квалификация, са $28\,000 / 15 = 1\,867 \text{ EUR}$ на лице с квалификация,
- $80\% \times 140\,000 \text{ EUR} = 112\,000 \text{ EUR}$ се плащат за $20\,000 \text{ часа} \times$ курсистите, вследствие на което единичните разходи са 5,6 EUR/час на курсист.

В края на операцията окончателните безвъзмездни средства ще бъдат платени въз основа на реалния брой часове за всеки курсист и броя на придобилите квалификация курсисти:

Изчислените разходи ще бъдат:

- $17\,050 \text{ часа обучение} \times 5,6 \text{ EUR} = 95\,480 \text{ EUR}$ за частта, основана на краен продукт,
- $13 \text{ квалифицирани участника} \times 1\,867 \text{ EUR} = 24\,271 \text{ EUR}$ за частта, основана на резултати.

Общо разходи = $95\,480 \text{ EUR} + 24\,271 \text{ EUR} = 119\,751 \text{ EUR}$

7. ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

7.1. Комбиниране на варианти

7.1.1. Общи принципи

С член 67, параграф 1 от Регламента за ОПР на управляващия орган се дава възможност да избира между четири варианта за управление на безвъзмездните средства и възстановимата помощ, които са съфинансирани от ЕСИФ.

Според член 67, параграф 3 от Регламента за ОПР тези варианти могат да се комбинират само в следните случаи, за да се предотврати каквото и да било двойно финансиране на едни и същи разходи:

1) всеки от вариантите трябва да обхваща различни категории допустими разходи; или

2) те трябва да се използват за различни проекти в рамките на една и съща операция; или

3) те трябва да се използват за последователни фази на дадена операция.

В различните държави-членки определението на „проект“ е различно. В съответствие с националните правила е възможно един проект да включва различни дейности с различни бенефициери. В такъв случай за една и съща категория разходи могат да се предвидят различни ОВР, но приложими за различни бенефициери, като се спазва принципа за равно третиране.

7.1.2. Примери за комбинации

Пример по случай 1: Финансиране на различни проекти, които са част от една и съща операция (ЕСФ)

Пример за операция, по която е включен проект за обучение на млади безработни лица, последван от семинар за потенциални работодатели от региона:

Свързаните с обучението разходи могат да бъдат платени въз основа на стандартни таблици за единичните разходи (например 1 000 EUR на ден обучение). Семинарът може да бъде платен на базата на еднократни суми.

Като се има предвид, че два различни проекта са част от една операция, няма риск от двойно финансиране, тъй като разходите по всеки проект са ясно разграничени.

Пример по случай 2: Последователни фази на дадена операция (ЕСФ)

Пример за вече започнала операция, управлявана на база на действителни разходи, която обаче управляващият орган желае да продължи да управлява въз основа на опростени разходи. Двете фази ще трябва да бъдат ясно определени. Възможно е първата фаза да бъде изчислена въз основа на действителните разходи до определена дата. Втората фаза — за бъдещи разходи — може да бъде изчислена например въз основа на единични разходи, ако единичните разходи не обхващат никакви разходи, които са били възстановени преди това.

Ако бъде приложена такава възможност, тя трябва да важи за всички бенефициери, които се намират в същото положение (прозрачност и равно третиране). Това би могло да създаде известна административна тежест поради нуждата от изменение на документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, ако подобно развитие не е очаквано. Разбира се, органите на държавата-членка трябва да съставят подробно описание на операцията за всяка фаза. Операцията трябва да бъде разделена най-малко на два отделни етапа, които да бъдат финансово определени и в идеалния случай основен етап или етап за реализация, отговарящи на съответните фази. Това следва да бъде направено с цел да се гарантира прозрачно изпълнение и мониторинг и да се улесни контрола.

Пример по случай 3: Различни категории допустими разходи (ЕСФ)

Пример за обучение, в което са комбинирани:

- стандартна таблица за единичните разходи за заплати на обучаващия персонал, например 450 EUR на ден,
- действителни разходи: наета зала = 800 EUR/месец за период от 6 месеца,
- единна ставка за непреките разходи, например 10% от преките разходи.

В края на обучението, ако са обосновани 100 дни ангажиране на обучаващия персонал, безвъзмездните средства ще бъдат платени на следната база:

Преки разходи (тип 1):

заплати на обучаващия персонал: 100 дни x 450 EUR = 45 000 EUR
 зала за провеждане на обучението: 6 месеца x 800 EUR = 4 800 EUR
 междинна сума на преките разходи: 49 800 EUR

Непреки разходи (тип 2): 10% от преките разходи = 10% x 49 800 EUR = 4 980 EUR

Допустими разходи: (45 000 EUR + 4 800 EUR) + 4 980 EUR = 54 780 EUR

В този случай явно става въпрос за различни категории разходи: заплати на обучаващия персонал, разходи за наем на зала, непреки разходи. С цел обаче да се направи проверка за липса на двойно финансиране, органите трябва да гарантират, че стандартната таблица за единичните разходи не е свързана с каквито и да било разходи, отнасящи се до наема на залата или до други непреки разходи (заплати на административния персонал или на счетоводителя например). Аналогично същото важи за определяне на непреките разходи, които не трябва да са свързани с разходите, обхванати от стандартните таблици за единичните разходи или с действителните разходи за наем на зала.

Ако съществува риск от припокриване или не е възможно да се докаже, че няма припокривания, управляващият орган ще трябва да избере най-подходящия вариант, за да се избегне всяко двойно финансиране (или риск от такова).

7.2. Оценка на праговете

7.2.1. Общи принципи

В Регламента за ОПР е предвиден финансов праг във връзка с приложимостта на еднократните суми, които не надхвърлят 100 000 EUR публичен принос (член 67, параграф 1, буква в) от Регламента за ОПР).

Сумите, които се вземат предвид, ще са сумите, посочени в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа за всяка операция/бенефициер (посочени в член 67, параграф 6 от Регламента за ОПР).

Сумата, която се взема предвид, ще бъде **публичният принос**, посочен в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа и съответстващ на общите допустими разходи на операцията/проекта, включително всяко публично финансиране от страна на бенефициера.

Публичната подкрепа или приносът, който бенефициерът трябва да посочи във формуляра на заявлението или е платен на бенефициера при приключването на операцията, не засяга оценката на прага. От значение са само одобрените допустими размери, посочени в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа.

За държави-членки, които не са приели еврото за своя валута, колебанията в обменния курс на националната валута спрямо еврото също могат да окажат въздействие върху оценката на прага. С цел да се гарантира правна сигурност, държавите-членки трябва да определят дали да вземат предвид месечния обменен курс, който е бил в сила към момента на публикуване на поканата за изразяване на интерес, подаването на проекта, подбора или одобрението на проекта на национално ниво. По този начин ще бъде неутрализиран рискът от промени в разходите, дължащи се единствено на колебания в обменните курсове. Въз основа на взетия предвид обменен курс, управляващият орган ще бъде в състояние да определи дали даден оператор/проект/еднократна сума трябва да се счита за по-нисък(ниска) или по-висок(а) от прага. Направеният от държавите-членки избор трябва да бъде посочен в правилата за допустимост, които се прилагат за програмата.

Бележка за проекти по ЕСФ: при определяне на допустимите разходи в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, не е възможно да се прилагат действителни разходи за проекти, които, след подаване на заявлението и приспадане на недопустимите разходи, попадат под прага за публична подкрепа от 50 000 EUR.

7.2.2. Специфични аспекти за отделните фондове

Специално за ЕСФ

В Регламента за ЕСФ при няколко метода са определени финансови прагове, свързани с приложимостта на опростените разходи или на методите на изчисление. Такъв е случаят с:

1. възможността да се използва проект на бюджет за определяне на опростени варианти за разходи на база конкретен случай за безвъзмездни средства и възстановима помощ по ЕСФ: публичната подкрепа не трябва да надвишава 100 000 EUR (член 14, параграф 3 от Регламента за ЕСФ);
2. задължителното използване на ОВР за безвъзмездни средства и възстановима помощ по ЕСФ: публичната подкрепа не трябва да надвишава 50 000 EUR (член 14, параграф 4 от Регламента за ЕСФ).

Що се отнася до горепосочените прагове, **сумите, които се вземат предвид, ще бъдат посочените в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа за всяка операция/проект** (посочени в член 67, параграф 6 от Регламента за ОНР). Не се включват надбавките или заплатите, изплащани **от трета страна в полза на участниците** в дадена операция.

Сумата, която се взема предвид, е сумата на публичната подкрепа, предоставена на бенефициера, както е посочено в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, без публичното финансиране от бенефициера.

7.3. Съвместимост на ОВР с правилата за държавна помощ

Следва да се подчертае, че правилата за държавна помощ, които са определени в Договора, са общоприложими. Когато дадено финансиране може да представлява държавна помощ, тези правила трябва да се спазват при изчисляването и администрирането на предвидените в член 67 от Регламента за ОНР ОВР. Следователно управляващите органи трябва да гарантират допустимостта на категориите разходи, за които се прилагат опростени разходи не само в съответствие с правилата на ЕСИФ, но също така според правилата за държавна помощ.

Насоки в тази връзка се съдържат в Общия регламент за групово освобождаване (Регламент (ЕС) № 651/2014) или в Регламента за групово освобождаване в селското стопанство (Регламент (ЕС) № 702/2014) (по отношение на схеми и помощ ad hoc, освободени от задължението за нотифициране на помощта). Трябва да се вземат предвид също така разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1407/2013 относно помощта de minimis.

Като цяло ОВР трябва да се базират единствено на методи, които дават възможност за ясно идентифициране на допустимите разходи, които са използвани за определяне на стойността на избрания вариант и за изключване на разходи, които са недопустими според правилата за държавна помощ.

Тъй като използваната методика трябва да съответства на доброто финансово управление и на принципа за съфинансиране, управляващите органи трябва да използват приемлива и благоразумна хипотеза, за да гарантират, че опростените разходи представляват надлежно приближение на действителните разходи. По този начин ще се улесни процеса на доказване на съответствието с максималния интензитет на помощта, максималните размери на помощта или праговете за уведомяване по правилата за държавна помощ. Методиката ще бъде подложена на одит, за да се гарантира съответствието ѝ с приложимите правила на ЕСИФ и с правилата за държавна помощ.

За пример вж. приложение 2.

7.4. Използване на опростени разходи в операции, които генерират нетни приходи

Преди всичко трябва да се има предвид, че опростените разходи представляват начин за изчисляване на разходите — „разходната страна“ на дадена операция, точно като действителните разходи. Следователно теоретично използването на опростени разходи не трябва да зависи от това дали дадена операция генерира приходи или не. С цел обаче да се запази ефекта на опростяване с Регламента за ОПР се въвеждат някои специфични условия по отношение на операциите, генериращи приходи, при които се използват еднократни суми или стандартни таблици за единичните разходи.

7.4.1. Операции, които след приключване генерират нетни приходи⁽⁴⁰⁾

За операциите, които след приключване генерират нетни приходи и при които са използвани еднократни суми или стандартни таблици за единичните разходи, не е необходимо да се вземат предвид нетните приходи в съответствие с член 61, параграф 7, буква е) от Регламента за ОПР. Всъщност приходите би трябвало вече да са включени в еднократната сума/стандартните таблици за единичните разходи (вж. следващия параграф). Няма специфични условия, в случай че се използва финансиране с единни ставки, т.е. прилага се член 61, параграфи 1—6 от Регламента за ОПР⁽⁴¹⁾.

7.4.2. Операции, при чието изпълнение се генерират нетни приходи и за които не се прилага член 61, параграфи 1—6 от Регламента за ОПР⁽⁴²⁾

За тези операции не е необходимо да се приспадат нетните приходи, ако са изпълнени двете кумулативни условия:

- публичната подкрепа е под формата на еднократни суми или стандартни таблици за единичните разходи,
- нетните приходи са били взети предвид предварително при изчисляването на еднократните суми или стандартните таблици за единичните разходи (в съответствие с член 65, параграф 8, буква е) от Регламента за ОПР).

Ако нетните приходи не са били взети предвид предварително при изчисляването на еднократните суми или стандартните таблици за единичните разходи, тогава допустимите разходи, които се съфинансират от европейските структурни и инвестиционни фондове, ще трябва да бъдат намалени пропорционално на допустимата и недопустимата част на разходите най-късно при представянето на искане за окончателно плащане от страна на бенефициера.

Когато бъде избран вариант на финансиране с единни ставки, всички нетни приходи, които не са взети предвид при одобряването на операцията и са генерирани пряко при изпълнението на операцията, трябва да бъдат приспаднати от допустимите разходи, които се съфинансират от ЕСИФ (след прилагането на единната ставка), най-късно при представяне от страна на бенефициера на искането за окончателно плащане.

⁽⁴⁰⁾ Член 61 от Регламента за ОПР.

⁽⁴¹⁾ С изключение на операциите, за които се прилага член 61, параграф 7 от Регламента за ОПР.

⁽⁴²⁾ Член 65, параграф 8 от Регламента за ОПР.

Пример (ЕСФ)

Организирана е конференция за насърчаване на предприемачеството. Бенефициерът е представил проект на бюджет, в който се посочва, че общите допустими разходи ще възлязат на 70 000 EUR. За участие в конференцията ще се начислява входна такса в размер на 3 EUR.

Организаторът очаква да привлече 200 посетителя. Приходите, които се очаква да бъдат генерирани, са в размер на 3 EUR x 200 = 600 EUR.

Конференцията се оказва много успешна и броят на посетителите превишава очакванията (300 човека). Тъй като тази операция се съфинансира само от ЕСФ, член 61 от Регламента за ОПР не се прилага. Член 65, параграф 8 от Регламента за ОПР обаче се прилага.

- Вариант 1: генерираните приходи се вземат предвид предварително

Еднократната сума е определена при допускането, че конференцията се състои и общите допустими разходи за операцията ще са 70 000 EUR – 600 EUR = 69 400 EUR.

Публичната подкрепа на тази операция е под формата на еднократна сума и приходите са взети предвид при определяне на еднократната сума. Дори ако приходите надвишат прогнозните, това няма да засегне плащането на еднократната сума. За одитната следа ще се изисква представянето на доказателство за провеждане на конференцията и цената на входния билет.

- Вариант 2: генерираните приходи са взети предвид предварително, но по време на изпълнението условията се променят

Еднократната сума е определена при допускането, че конференцията се състои и общите допустими разходи за операцията ще са 70 000 EUR – 600 EUR = 69 400 EUR. Публичната подкрепа на тази операция е под формата на еднократна сума и приходите са взети предвид при определянето на еднократната сума.

В края обаче организаторът решава да определи цена на входния билет в размер на 5 EUR вместо 3 EUR. В този случай трябва да се приспадне разликата между наличното и необходимото финансиране ((5 EUR x 300) – 600 EUR = 900 EUR).

Общите допустими разходи ще бъдат 69 400 EUR – 900 EUR = 68 500 EUR.

- Вариант 3: генерираните приходи не са взети предвид предварително

Еднократната сума е определена при допускането, че конференцията се състои и общите допустими разходи за операцията ще са 70 000 EUR. Публичната подкрепа на тази операция е под формата на еднократна сума и при определянето ѝ приходите не са взети предвид.

Когато бенефициерът подаде искане за възстановяване на разходите (70 000 EUR), той ще трябва да представи доказателства, че конференцията се е състояла. Той ще трябва да приспадне също така действителните приходи, които са генерирани при изпълнението (3 EUR x 300 = 900 EUR).

В такъв случай допустимите разходи за еднократната сума ще бъдат 70 000 EUR – 900 EUR = 69 100 EUR.

7.5. Специално за ЕФРР и ЕСФ: кръстосано финансиране

7.5.1. Деклариране на дейности, попадащи в обхвата на член 98, параграф 2 от Регламента за ОПР, във връзка с опростените варианти за разходите

Според член 98, параграф 2 от Регламента за ОПР за дейности, които са кръстосано финансирани по ЕФРР и ЕСФ, ще се прилагат правилата за допустимост на другия фонд.

По-специално за финансиране с единни ставки, в случаите на кръстосано финансиране за всяка част по ЕСФ и по ЕФРР на операцията трябва да се прилагат две ставки. Единните ставки по ЕСФ и по ЕФРР за сходни операции ще се прилагат съответно за частите по ЕСФ и по ЕФРР.

Не е възможно да се използва средна стойност от двете, защото относителният дял на всяка част може да се променя по време на изпълнението. Когато не съществува ставка за сходни операции по другия фонд (например защото правилото не се прилага за другия фонд или защото по другия фонд не се финансират сходни операции), управляващият орган трябва да определи приложимата ставка в съответствие с общите правни принципи, установени в член 67, параграф 5 и член 68, параграф 1 от Регламента за ОПР.

Все пак за прилагането на ОВР се изисква държавите-членки да спазват тавана от 10 % за всяка приоритетна ос (по фонд и категория регион, където е уместно). Размерът на „кръстосаното финансиране“ трябва да се записва и следи по операции въз основа на данните, които са използвани за определяне на ОВР.

7.5.2. Примери

Пример за кръстосано финансиране от ЕСФ и ЕФРР с единични разходи или еднократни суми

Ако в стандартния размер от 6 EUR на час на курсист е включено закупуването на пособия или оборудване на стойност 0,50 EUR на час, размерът на кръстосаното финансиране ще бъде 0,50 EUR x броя на реализираните „часове x курсисти“.

За еднократни суми се прилага същият принцип: ако в проекта на подробен бюджет са включени някакви „кръстосано финансирани разходи“, те ще се отчитат и следят отделно. Например в рамките на еднократна сума в размер на 20 000 EUR, финансирана от програма по ЕСФ, разходите по линия на ЕФРР представляват 5 000 EUR. В края на операцията кръстосано финансираната сума ще бъде предварително определената сума (20 000 EUR, от които 5 000 EUR са разходи по линия на ЕФРР) или „нула“, ако безвъзмездните средства не бъдат платени. Двуконпонентният принцип за еднократните суми ще се прилага също така за кръстосано финансираните разходи.

Пример за кръстосано финансиране от ЕСФ и ЕФРР на базата на финансиране с единни ставки

В случай на единна ставка за непреки разходи, размерът на кръстосаното финансиране ще бъде сумата на „кръстосано финансираните преки разходи“, добавена към непреките разходи, които са изчислени въз основа на единната ставка, приложима към съответните „кръстосано финансирани преки разходи“.

Например в рамките на операция за 15 000 EUR, финансирани от програма по ЕФРР, преките разходи „по линия на ЕСФ“ са 3 000 EUR, а непреките разходи се изчисляват като 10 % от преките разходи (300 EUR). Следователно размерът на кръстосаното финансиране би бил 3 300 EUR. Ако в края на операцията преките разходи бъдат намалени, размерът на кръстосаното финансиране би бил съответно намален по същата формула.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1: ПРИМЕРИ ЗА ОВР

В настоящото приложение е даден пример за безвъзмездните средства за даден бенефициер, който възнамерява да организира семинар с 50 участници, за да представи нови инструменти за изпълнение. Персоналът прекарва време в планиране и организиране на мероприятиято, наето е помещение, поканени са лектори от чужбина, а ще трябва да бъде публикуван и отчетен документ за мероприятиято. Има също така непреки разходи за персонал (счетоводни разходи, ръководни кадри и т.н.) и електроенергия, телефонни сметки, ИТ подпомагане и др.

Проектът на бюджета в „действителни разходи“ е следният, като формата му ще бъде една и съща за всички възможности и варианти, за да се илюстрират по-ясно разликите:

Общо преки разходи	45 000
Преки разходи за персонал	30 000
Разходи за зала	4 000
Пътни разходи	5 000
Храна	1 000
Информация/публичност	5 000

Общо непреки разходи	5 000
Непреки разходи за персонал	4 000
Електроенергия, телефон и др.	1 000

По-долу са описани различните начини, по които може да се третира този проект, в зависимост от избрания опростен вариант на разходите.

Възможност 1: Стандартни таблици за единичните разходи (член 67, параграф 1, буква б) от Регламента за ОПР)

Принцип: всички или част от допустимите разходи се изчисляват въз основа на количествено определени дейности, крайни продукти или резултати, умножени по предварително определени единни разходи.

За семинара могат да бъдат определени единични разходи в размер на 1 000 EUR на човек, присъстващ на семинара (въз основа на един от методите за изчисление по член 67, параграф 5 от Регламента за ОПР).

Проектът на бюджет би бил следният:

- Максимален брой лица, присъстващи на семинара = 50
- Единични разходи /лице, присъстващо на семинара = 1 000 EUR
- Общо допустими разходи = 50 x 1 000 EUR = 50 000 EUR.

Ако на семинара присъстват 48 човека, допустимите разходи са: 48 x 1 000 EUR = 48 000 EUR

Одитна следа:

- използваната методика за определяне на стойността на стандартния размер на даден единичен разход трябва да бъде документирана и съхранявана,
- в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, трябва да бъде ясно определена стандартната таблица за единичните разходи и факторите, които трябва да бъдат изпълнени, за да бъде извършено плащането,
- доказателство за присъствие на семинара (присъствени листове).

Бележка: в този случай не е необходимо да се проверява допустимостта на участниците. Когато целевите участници трябва да отговарят на определен профил, тяхната допустимост трябва да се проверява.

Възможност 2: Еднократни суми (член 67, параграф 1, буква в) от Регламента за ОПР)

Принцип: всички или част от допустимите разходи на дадена операция се възстановяват въз основа на предварително определена сума, в съответствие с предварително определени условия на споразумение за дейности и/или крайни продукти (отговарящи на 1 единица). Безвъзмездните средства се плащат, ако са изпълнени предварително определени условия на споразумението за дейности и/или крайни продукти.

Може да бъде установена еднократна сума в размер на 50 000 EUR за *организирането на семинара* (независимо от броя на участниците) за представяне на нови инструменти за прилагане, определява въз основа на методите на изчисление, посочени в член 67, параграф 5 от Регламента за ОПР.

Проектът на бюджет би бил следният:

Цел на еднократната сума = организиране на семинар за представяне на нови инструменти за прилагане
Общо допустими разходи = 50 000 EUR

Ако семинарът бъде организиран и новите инструменти за прилагане бъдат представени, еднократната сума в размер на 50 000 EUR ще бъде допустима. Ако семинарът не е организиран или новите инструменти за прилагане не бъдат представени, няма да бъде платено нищо.

Одитна следа:

- използваната методика за определяне на стойността на еднократната сума трябва да бъде документирана и съхранена,
- в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, трябва да бъдат ясно определени еднократните суми и факторите, които да бъдат изпълнени, за да бъде извършено плащането,
- необходимо е доказателство за провеждането на семинара и за неговото съдържание (статии във вестници, покана и програма, снимки...).

Възможност 3: Финансиране с единни ставки (член 67, параграф 1, буква г) от Регламента за ОПР)

Бележка: получените в резултат на изчисленията суми са изкуствено закръглени.

Общ принцип: специфични категории допустими разходи, които предварително ясно са определени, се изчисляват чрез прилагането на предварително фиксиран процент към една или няколко други категории допустими разходи. При съпоставянето на системи за финансиране с единни ставки винаги трябва да се сравняват всички елементи на метода, а не само ставките:

- категориите допустими разходи, на чиято база следва да се прилага ставката за изчисляване на допустимите суми
- самата единна ставка,
- категориите допустими разходи, изчислени с единната ставка,
- ако е уместно, категориите допустими разходи, за които единната ставка не се прилага и които не се изчисляват с единна ставка.

Вариант 1: Общо правило за „финансиране с единни ставки“

В съответствие с член 67, параграф 1, буква г) от Регламента за ОПР държавата-членка планира система с единни ставки, при която се прилага единна ставка в размер на 47 % — изчислена според един от методите по член 67, параграф 5⁽⁴³⁾ от Регламента за ОПР — към всички разходи за персонал (както преки, така и непреки), за да бъдат изчислени другите разходи⁽⁴⁴⁾:

Категориите допустими разходи, на чиято база трябва да се прилага ставката за изчисляване на допустимите суми (тип 1)	Разходи за персонал = 30 000 + 4 000 = 34 000 EUR
Самата единна ставка	47 %
Категориите допустими разходи, които ще се изчисляват с единната ставка (тип 2)	Други разходи = 47 % от разходите за персонал = 47 % x 34 000 = 16 000 EUR
Категориите допустими разходи, за които ставката не се прилага и които не се изчисляват с единната ставка (тип 3)	Неприложимо

=> Общо допустими разходи = 34 000 + 16 000 = 50 000 EUR.

Проектът на бюджет изглежда по следния начин:

Разходи за персонал (тип 1)	34 000	Други разходи (тип 2) = 47 % разходите за персонал	16 000
Преки разходи за персонал	30 000	(изчислени)	
Непреки разходи за персонал	4 000	Общо допустими разходи	50 000

(Обикновено базирани на действителни разходи)

⁽⁴³⁾ Букви а), б), в) или г).

⁽⁴⁴⁾ Следва да се има предвид, че ако категориите на допустимите разходи, изчислени с единната ставка, представляват непреки разходи, тогава единната ставка трябва да бъде ограничена в размер до 25 % в съответствие с член 68, параграф 1, буква а) от Регламента за ОПР.

Одитна следа:

Категориите допустими разходи, на чиято база следва да се прилага ставката за изчисляване на допустимите суми	Преки разходи = <ul style="list-style-type: none"> ясно определение какво представляват разходите за персонал, доказателство за тези разходи (фишове за заплати, ведомости за работените часове, ако е уместно, и т.н.)
Единната ставка	Препратка към избрания метод за единната ставка и: <ul style="list-style-type: none"> за а) на нивото на управляващия орган, трябва да се съхранява документът, доказващ метода на изчисление, за б) правилно прилагане на методиката (която все още е в сила, когато операцията е избрана) и доказателство, че бенефициерът и типът на операцията са сходни, за в) доказателство, че методиката се финансира на национално ниво и все още е в сила, когато е избрана операцията, както и доказателство, че бенефициерът и типът на операцията са сходни, за г) препратка към използвания метод.
Категориите допустими разходи, които ще се изчисляват с единната ставка	Не е необходима обосновка.

Вариант 2: Финансиране с единни ставки за непреки разходи (член 68, параграф 1, буква а) от Регламента за ОПР)

Според член 68, параграф 1, буква а) от Регламента за ОПР държавата-членка проектира система с единни ставки, при която към преките разходи се прилага единна ставка в размер на 11,1 % — изчислена според един от методите по член 67, параграф 5, букви а), б)⁽⁴⁵⁾ или в) от Регламента за ОПР:

Категориите допустими разходи, на чиято база трябва да се прилага ставката за изчисляване на допустимите суми (тип 1)	Преки разходи = 45 000 EUR
Единната ставка	11,1 % (трябва да е под 25 %)
Категориите допустими разходи, които ще се изчисляват с единната ставка (тип 2)	Непреки разходи (изчислени) = 11,1 % от преките разходи = 11,1 % x 45 000 = 5 000 EUR
Категориите допустими разходи, за които ставката не се прилага и които не се изчисляват с единната ставка (тип 3)	Неприложимо

=> Общи допустими разходи = 45 000 + 5 000 = 50 000 EUR

Проектът на бюджет изглежда по следния начин:

Преки разходи (тип 1)	45 000	Непреки разходи (тип 2) = 11,1 % от преките разходи	5 000
Преки разходи за персонал	30 000	(изчислени)	
Разходи за зала	4 000	Общо допустими разходи	50 000
Пътни разходи	5 000		
Храна	1 000		
Информация/публичност	5 000		

(Обикновено базирани на действителни разходи)

⁽⁴⁵⁾ Когато се използва този метод на изчисление, правната препратка е към член 68, параграф 1, буква в) от Регламента за ОПР. Един от основните елементи е, че таванът от 25 %, посочен в член 68, параграф 1, буква а) от Регламента за ОПР, не се прилага за системи, които са обхванати от член 68, параграф 1, буква в) от Регламента за ОПР.

Одитна следа:

<i>Категориите допустими разходи, на чиято база трябва да се прилага ставката за изчисляване на допустимите суми</i>	Преки разходи = <ul style="list-style-type: none"> ясно определяне какво представляват преките разходи, доказателство за тези разходи (фишове за заплати, ведомости за работените часове, ако е уместно, доказателство за публичност и фактура и т.н.)
<i>Единната ставка</i>	Препратка към избрания метод за единната ставка и: <ul style="list-style-type: none"> за а) на нивото на управляващия орган, трябва да се съхранява документът, доказващ метода на изчисление, за б) правилно прилагане на методиката (която все още е в сила, когато е избрана операцията) и доказателство, че бенефициерът и типът на операцията са сходни, за в) доказателство, че методиката се финансира на национално ниво и все още е в сила, когато е избрана операцията, както и доказателство, че бенефициерът и типът на операцията са сходни
<i>Категории допустими разходи, които ще се изчисляват с единната ставка</i>	Не е необходима обосновка.

Вариант 3: Финансиране с единни ставки за непреки разходи (член 68, параграф 1, буква б) от Регламента за ОПР)

Държавата-членка може да реши да избере система с единни ставки според член 68, параграф 1, буква б) от Регламента за ОПР: единна ставка в размер на 15 % за изчисляване на непреките разходи се прилага само за преките разходи за персонал. Не е необходимо обосноваване на самата ставка от 15 %, тъй като е определена в регламента.

<i>Категориите допустими разходи, на чиято база трябва да се прилага ставката за изчисляването на допустимите суми (тип 1)</i>	Преки разходи за персонал = 30 000 EUR
<i>Единната ставка</i>	15 % (не е необходима обосновка)
<i>Категориите допустими разходи, които ще се изчисляват с единната ставка (тип 2)</i>	Непреки разходи (изчислени) = 15 % от преките разходи = 15 % x 30 000 = 4 500 EUR
<i>Категориите допустими разходи, за които ставката не се прилага и които не се изчисляват с единната ставка (тип 3)</i>	Други преки разходи (разходи за зала, пътни разходи, храна, информация, публичност) = 15 000 EUR

Общо допустими разходи = преки разходи за персонал + изчислени непреки разходи + други преки разходи = 30 000 + 4 500 + 15 000 = 49 500 EUR

Проектът на бюджет изглежда по следния начин:

Преки разходи за персонал (тип 1)	30 000	→	Непреки разходи (тип 2) = 15 % от преките разходи за персонал (изчислени)	4 500
Други преки разходи (тип 3):				
Разходи за зала	4 000			
Пътни разходи	5 000			
Храна	1 000			
Информация/публичност	5 000			
Общо допустими разходи				49 500

Одитна следа:

Категориите допустими разходи на чиято база трябва да се прилага ставката за изчисляване на допустимите суми	Преки разходи за персонал = <ul style="list-style-type: none"> ясно определяне какво представляват преките разходи за персонал, доказателство за разходи за заплати (фишове за заплати, ведомости за работените часове, ако е уместно, колективни споразумения за обосноваване на надбавки в натура, ако е приложимо, подробна фактура на външен доставчик)
Единната ставка	В документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, трябва да има препратка към член 68, параграф 1, буква б) от Регламента за ОПР.
Категориите допустими разходи, които ще се изчисляват с единната ставка	Не е необходима обосновка.
Категориите допустими разходи, за които ставката не се прилага и които не се изчисляват с единната ставка	Другите преки разходи като разходи за зала, пътни разходи, храна, информация и публичност трябва да бъдат обосновани със съответните фактури и доказателства за предоставяне на услугата, ако е необходимо.

Вариант 4: Финансиране с единни ставки (член 14, параграф 2 от Регламента за ЕСФ) (приложимо само за ЕСФ)

Държавата-членка може да реши да избере система с единни ставки според член 14, параграф 2 от Регламента за ЕСФ: единната ставка от 40 % се прилага само за преките разходи за персонал за изчисляване на всички други разходи на операцията. Не е необходимо да се обосновава самата ставка от 40 %, тъй като е определена в регламента.⁽⁴⁶⁾

Категориите допустими разходи, на чиято база трябва да се прилага ставката за изчисляване на допустимите суми (тип 1)	Преки разходи за персонал = 30 000 EUR
Единната ставка	40 % (не е необходима обосновка)
Категориите допустими разходи, които ще се изчисляват с единната ставка (тип 2)	Всички други разходи = 40 % от преките разходи за персонал = 40 % x 30 000 = 12 000 EUR
Категориите допустими разходи, за които ставката не се прилага и които не се изчисляват с единната ставка (тип 3)	Неприложимо

Общо допустими разходи = преки разходи за персонал + всички други изчислени разходи = 30 000 + 12 000 = 42 000 EUR

Проектът на бюджет изглежда по следния начин:

Преки разходи за персонал (тип 1)	30 000	→	Всички други разходи (тип 2) = 40 % от преките разходи за персонал	12 000
(Обикновено базирани на действителни разходи)			(изчислени)	
			Общо допустими разходи	42 000

Одитна следа:

Категориите допустими разходи, на чиято база трябва да се прилага ставката за изчисляване на допустимите суми	Преки разходи за персонал = <ul style="list-style-type: none"> ясно определяне какво представляват преките разходи за персонал, доказателство за разходи за заплати (фишове за заплати, ведомости за работените часове, ако е уместно, колективни споразумения за обосноваване на надбавки в натура, ако е приложимо, подробна фактура на външен доставчик)
Единната ставка	В документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, трябва да има препратка към член 14, параграф 2 от Регламента за ЕСФ.
Категориите допустими разходи, които ще се изчисляват с единната ставка	Не е необходима обосновка.

⁽⁴⁶⁾ Ще е необходима обосновка, ако ставката е над 40 %. Ставка над 40 % обаче може да се използва само в рамка, различна от член 14, параграф 2 от Регламента за ЕСФ.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2: ПРИМЕР ЗА СЪВМЕСТИМОСТТА НА ОВР С ПРАВИЛАТА ЗА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

Дружество получава безвъзмездни средства по схема за държавна помощ, за да осъществи проект за обучение на своя персонал. Публичната подкрепа е в размер на 2 млн. EUR. Тази помощ е равна на прага в размер на 2 млн. EUR, определен в член 4, параграф 1, буква н) от Регламент (ЕС) № 651/2014, и съответно се прилага Общият регламент за групово освобождаване.

Бенефициерът и управляващият орган се договарят да използват стандартни таблици за единичните разходи за определяне на разходите на участник за курса.

В член 31 от Общия регламент за групово освобождаване е посочено следното във връзка с помощите за обучение:

1. Помощите за обучение са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Помощи не се предоставят в случаите, в които обучението се провежда от предприятия с цел да спазят задължителните национални стандарти за обучение.
3. Допустимите разходи включват:
 - а) разходи за обучаващ персонал, за часовете, през които обучаващият персонал участва в обучението;
 - б) оперативни разходи на обучаващите и обучаваните, които са пряко свързани с проекта за обучение, като пътни разходи, материали и консумативи, пряко свързани с проекта, амортизация на инструменти и оборудване, доколкото те се използват изключително за проекта за обучение. Разходите за настаняване не са допустими разходи с изключение на минималните необходими разходи за настаняването на обучаващите се, които са работещи с увреждания;
 - в) разходи за консултантски услуги, свързани с проекта за обучение;
 - г) личните разходи за обучаващите се и общи косвени разходи (административни разходи, наеми, режимни разходи) за часовете, в които обучаващите се участват в обучението.
4. Интензитетът на помощта не надхвърля 50 % от допустимите разходи. Той може да бъде увеличен до 70 % от допустимите разходи при следните условия:
 - а) с 10 процентни пункта, ако обучението се предлага на работещи с увреждания или работещи в неравностойно положение;
 - б) с 10 процентни пункта, ако помощта се предоставя на средни предприятия, и с 20 процентни пункта, ако помощта се предоставя на малки предприятия.
5. Когато помощите се предоставят в сектора на морския транспорт, интензитетът на помощта може да бъде увеличен до 100 % от допустимите разходи, при условие че са изпълнени следните условия:
 - а) обучаващите се не са активни членове на екипажа, а част от извънщатния състав на борда на кораба; и
 - б) обучението се провежда на борда на кораби, вписани в регистрите на Съюза.

Управляващият орган решава да установи стандартни таблици за единичните разходи, за да определи допустимите разходи по проекта. За тази цел той използва статистически данни (в съответствие с член 67, параграф 5, буква а), подточка i) от Регламента за ОПР) от подобен вид обучение в даден географски район.

След подходяща обработка на статистическите данни са получени следните средни разходи на една единица за този тип курс със сходен брой участници:

Преки разходи (в млн. EUR)	
Обучаващ персонал — възнаграждение	1
Обучаващ персонал — пътни разходи	0,1
Обучаващи се — възнаграждение	1,4
Обучаващи се — настаняване	0,55
Обучаващи се — пътни разходи	0,25
Неамортизируеми потребителски стоки	0,2
Популяризиране	0,2
Организационни разходи	0,4
Общо преки разходи	4,1

Непреки разходи (в млн. EUR)	
Административни разходи	0,175
Наем	0,15
Режийни разходи	0,125
Общо непреки разходи	0,45

При обработката на данните управляващият орган изважда всички недопустими разходи.

Следните разходине са допустими във връзка с помощите за обучение в съответствие с член 31 от Регламент (ЕС) № 651/2014:

- разходите за настаняване на обучаващите се, тъй като обучаващите се не са работещи с увреждания (0,55 млн. EUR).

Следователно стандартната таблица за единичните разходи не може да включва разходите за настаняване на обучаващите се. Изчислението е следното:

Общо допустими разходи за обучението (общо разходи — недопустимите разходи)	4,55 млн. EUR – (0,55 млн. EUR) = 4 млн. EUR
Очакван брой участници, които завършват обучението	2 000
Разходи на участник, който завършва обучението (стандартна таблица за единичните разходи)	4 млн. EUR / 2 000 участника = 2 000 EUR/участник

Предварителното финансиране на проекта за обучение е следното:

Публично финансиране (национално + ЕСФ)	2 млн. EUR
Частно финансиране (самофинансиране)	2 млн. EUR
Интензитет на държавната помощ	50 %

С член 31, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 651/2014 интензитетът на помощта се ограничава до 50 % от допустимите разходи, които са определят в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа за проекта. Предварителният бюджет отговаря на това изискване.

След осъществяването на проекта допустимите разходи ще се базират на реалния брой участници, които завършват обучението. Ако само 1 500 обучаващи се завършат обучението, помощта ще бъде следната:

Общо допустими разходи, които следва да бъдат декларирани пред Комисията	2 000 EUR x 1 500 = 3 млн. EUR
Публично финансиране (национално + ЕСФ)	1,5 млн. EUR
Частно финансиране (самофинансиране)	1,5 млн. EUR
Интензитет на държавната помощ	50 %

ПРИЛОЖЕНИЕ 3: ОВР И СПЕЦИАЛНИ МЕРКИ ПО ЕЗФРСР

На база на дадените указания по-долу е представен списък от мерки, които могат да бъдат обхванати от ОВР. Този списък не е изчерпателен, а представлява само примерен подход, подходящо насочен към програмите за развитие на селските райони. Изключени са предвидените в регламента плащания, при които вече се използва стандартна таблица за единичните разходи (т.е. на хектар или на животинска единица).

Мярка по Регламент (ЕС) № 1305/2013 или Регламент (ЕС) № 1303/2013	Член	Код	Подмярка за целите на програмирането (когато е уместно)	ОВР (Да/Не)	Коментари
Член 14		1	трансфер на знания и действия за осведомяване	Да	Не е разрешено, ако мярката се осъществява чрез обществена поръчка
			подпомагане за професионално обучение и придобиване на умения	Да	
Член 15		2	подпомагане за демонстрационни дейности и действия за осведомяване	Да	Разрешено при вътрешен доставчик
			подпомагане за краткосрочен обмен на опит в управлението на земеделски и горски стопанства, както и посещения на земеделски и горски стопанства	Да	
Член 15		2	подпомагане с оглед възползване от консултантски услуги	Не	
			подпомагане за въвеждането на услуги по управление на стопанства, услуги по заместване в стопанства и консултантски услуги в областта на селското стопанство, както и в областта на горското стопанство	Не	
Член 16		3	подпомагане за обучението на консултанти	Не	
			подпомагане за присъединяването за първи път към схеми за качество	Да	
Член 17		4	подпомагане за дейности за предоставяне на информация и популяризиране, осъществявани от групи производители на вътрешния пазар	Да	
			подпомагане за инвестиции в земеделски стопанства	Да	
Член 17		4	подпомагане за инвестиции в преработката/предлагането на пазара и/или развитието на селскостопански продукти	Да	
			подпомагане за инвестиции в инфраструктура, свързана с развитието, модернизизирането или адаптирането на селското и горското стопанство	Да	
Член 18		5	подпомагане за постигане на агроекологичните цели и целите в областта на климата	Да	
			Подпомагане за инвестициите в превантивни мерки, насочени към ограничаване на последиците от вероятни природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития	Да	
Член 18		5	Подпомагане за инвестиции за възстановяване на потенциала на земеделските земи и на селскостопанския производствен потенциал, нарушени от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития	Да	
			Подпомагане за инвестиции за възстановяване на потенциала на земеделските земи и на селскостопанския производствен потенциал, нарушени от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития	Да	

Мярка по Регламент (ЕС) № 1305/2013 или Регламент (ЕС) № 1303/2013	Код	Подмярка за целите на програмирането (когато е уместно)	ОВР (Да/не)	Коментари
Член 19	6	развитие на стопанството и стопанската дейност	Не	помощ при стартиране за млади земеделски стопани
			Не	помощ при стартиране за неселскостопански дейности в селските райони
Член 20	7	основни услуги и обновяване на селата в селските райони	Не	помощ при стартиране за развитието на малки стопанства
			Да	подпомагане за инвестиции в установяването и развитието на неселскостопански дейности
			Не	подпомагане на земеделски стопани, отговарящи на условията по схемата за дребни земеделски стопани, които трайно прехвърлят стопанството си на друг земеделски стопанин
			Да	подпомагане за изготвяне и актуализиране на планове за развитие на общините и селата в селските райони и на техните основни услуги и на планове за защита и управление, отнасящи се до обекти по „Натура 2000“ и други райони с висока природна стойност
			Да	подпомагане за инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура, включително инвестиции в енергия от възобновяеми източници и спестяване на енергия
			Да	подпомагане за широкопленова инфраструктура, включително нейното създаване, подобрене и разширяване, пасивна широкопленова инфраструктура и мерки за достъп до решения чрез широкопленова инфраструктура и електронно правителство
			Да	подпомагане за инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на основни услуги на местно равнище за населението в селските райони, включително за отдих и културни дейности, както и на съответната инфраструктура
			Да	подпомагане за инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура
			Да	подпомагане за проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природното наследство на села, ландшафта в селски райони и обекти с висока природна стойност, включително съответните социално-икономически аспекти, както и действия за повишаване на екологичната информираност
			Да	подпомагане за инвестиции, чиято цел е преместването на дейности и преустройството на сгради или други съоръжения, разположени във или в близост до населени места от селски тип, с оглед подобряване на качеството на живот или повишаване на екологичната ефективност на населеното място
		Други	Да	

Мярка по Регламент (ЕС) № 1305/2013 или Регламент (ЕС) № 1303/2013	Код	Подмярка за целите на програмирането (когато е уместно)	ОВР (Да/не)	Коментари
Член 21 инвестиции в развитието на горските площи и подобряване на жизнеспособността на горите	8	подпомагане за залесяване/създаване на гористи местности и поддръжка	Да	С изключение на поддръжка
		подпомагане за създаване и поддръжка на агро-лесовъдни системи	Да	
		подпомагане за превенция на вредите върху горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития	Да	
		подпомагане за възстановяване на вредите върху горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития	Да	
		подпомагане за инвестиции за подобряване на устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми	Да	
		подпомагане за инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти	Да	
		учредяване на групи и организации на производители в секторите на селското и горското стопанство	Не	
		плащания за ангажменти за агроекология и климат	Не	
Член 27	9	подпомагане за опазване и устойчиво използване и развитие на генетичните ресурси в земеделето	Да	
		плащане за преминаване към практиките и методите за биологично земеделие	Не	
Член 28	10	плащане за поддръжане на практиките и методите за биологично земеделие	Не	
		компенсаторно плащане за земеделски площи по „Натура 2000“	Не	
Член 29	11	компенсаторно плащане за земеделски площи по „Натура 2000“	Не	
		компенсаторно плащане за горски площи по „Натура 2000“	Не	
Член 30	12	компенсаторно плащане за земеделски площи, включени в планове за управление на речните басейни	Не	
		компенсаторно плащане в планински райони	Не	
Член 31	13	компенсаторно плащане за други райони с природни или други специфични ограничения	Не	
		компенсаторно плащане за други райони, които са засегнати от специфични ограничения	Не	
Член 33	14	плащане за хуманно отношение към животните	Не	

Мярка по Регламент (ЕС) № 1305/2013 или Регламент (ЕС) № 1303/2013	Код	Подмярка за целите на програмирането (когато е уместно)	ОВР (Да/не)	Коментари
Член 36	17	управление на риска	Не	Няма опростяване (само административен и разходи за създаването на взаимностпомогателния фонд)
		премиите за застраховка на реколтата, животните и растенията	Не	
		взаимностпомогателни фондове за неблагоприятни климатични явления, болести по животните или по растенията, нашествия на вредители и екологични инциденти	Не	
Член 40	18	финансиране на допълнителни национални плащания за Хърватия	Не	
Член 35	19	Подкрепа за местно развитие по LEADER (ВОМР)	Да	
		директни плащания за Хърватия	Да	
		подкрепа за подготовка	Да	
		подкрепа за изпълнение на операции в рамките на стратегията за ВОМР	Да	
членове 51—54	20	подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество на местните групи за действие	Да	
		подкрепа за текущи разходи и популяризиране	Да	
		подпомагане за техническа помощ (различно от националната мрежа за селските райони (НМСР))	Да	
		подпомагане за създаването и обслужването на НМСР	Да	

КАК ДА СЕ СДОБИЕМ С ПУБЛИКАЦИИТЕ НА ЕС?

Безплатни публикации:

- един екземпляр:
чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- повече от един екземпляр или постери/карти:
от представителствата на Европейския съюз (http://ec.europa.eu/represent_bg.htm),
от делегациите в страни извън Европейския съюз (http://eeas.europa.eu/delegations/index_bg.htm),
като се свържете с услугата Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_bg.htm)
или като се обадите на 00 800 6 7 8 9 10 11 (безплатен номер в ЕС) (*).

(*) Информацията, както и повечето обаждания са безплатни (възможно е обажданията от мрежата на някои оператори, от обществени телефони или от хотели да бъдат таксувани).

Платени публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

EGESIF_14-0017 — УКАЗАНИЯ ЗА ОПРОСТЕНИТЕ ВАРИАНТИ ЗА РАЗХОДИТЕ (ОВР) — ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ (ЕСИФ)

По време на програмния период 2007—2013 г. използването на финансиране на основата на единна ставка, стандартни таблици на единичните разходи и еднократни суми — известни като „опростени варианти за разходите“ — беше приветствано от заинтересованите лица в ЕСФ и ЕФРР като начин за намаляване на административната тежест и на грешките, и същевременно за увеличаване на фокуса върху постиженията и резултатите.

Този документ съдържа технически насоки и примери относно трите вида опростени варианти за разходите, приложими за всички ЕСИ фондове за програмния период 2014—2020 г.

За да научите повече за Европейските структурни и инвестиционни фондове, посетете:

<http://ec.europa.eu/esif>

Можете да изтеглите нашите публикации или да се абонирате безплатно на:

<http://ec.europa.eu/social/publications>

Ако желаете да получавате редовно актуална информация за Генерална дирекция „Заетост, социални въпроси и приобщаване“, регистрирайте се, за да получавате безплатния електронен бюлетин „Социална Европа“ на:

<http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

<https://www.facebook.com/socialeurope>

https://twitter.com/EU_Social

